

สภาวะการทำการประมงและผลการจับสัตว์น้ำในปี 2554 และ 2555

หลังการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา

วารินทร์ ธนาสมหวัง^{1*} และอรรัญญา อัครอารีย์²

¹ราชการบริหารส่วนกลาง กรมประมง

²สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

บทคัดย่อ

การศึกษาสภาวะการทำการประมงและผลการจับสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลาในปี 2554 และ 2555 ดำเนินการโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ชาวประมง และเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ 50 ท่า รอบทะเลสาบ เดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่เดือนมกราคม 2554 ถึงเดือนธันวาคม 2555

ชาวประมงมีบ้านเรือนกระจายอยู่ตามริมรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาจำนวน 11,193 ครัวเรือน โดยอาศัยอยู่ใน 54 หมู่บ้าน 34 ตำบล เครื่องมือที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำมีทั้งหมด 13 ชนิด โดยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในปี 2554 จำนวน 10 ชนิด และในปี 2555 จำนวน 11 ชนิด เครื่องมือประมงที่สำรวจพบ ได้แก่ ข่าย แห ไซนั่ง เบ็ด โพงพาง ไซนอน ไซปลา (พบเฉพาะปี 2554) ลอบปู (พบเฉพาะปี 2555) โม่ระ (พบเฉพาะปี 2555) ไซกุ้งนา ยอ (พบเฉพาะปี 2554) แนด และกระบอกไม้ไผ่ (พบเฉพาะปี 2555) ชนิดที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ ไซนอน ข่าย และเบ็ด

การประเมินผลการจับสัตว์น้ำจากการลงแรงทำการประมงในทะเลสาบสงขลา ในปี 2554 พบว่า ปริมาณการจับสัตว์น้ำอยู่ที่ 12,564.26 ตัน เครื่องมือที่จับสัตว์น้ำได้มากที่สุด ได้แก่ ข่าย 6,752.40 ตัน รองลงมา ได้แก่ ไซนั่ง 2,706.41 ตัน และไซนอน 2,213.64 ตัน เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจับสัตว์น้ำมากที่สุด ได้แก่ ยอ และแห ซึ่งมีผลการจับต่อหน่วยการลงแรง (CPUE) เฉลี่ย 0.850 และ 0.251 กิโลกรัม/ชั่วโมง ตามลำดับ ในปี 2555 ปริมาณการจับสัตว์น้ำอยู่ที่ 14,146.24 ตัน โดยเครื่องมือที่จับสัตว์น้ำได้มากที่สุด ได้แก่ ข่าย 5,936.53 ตัน ตามมาด้วย ไซนั่ง 2,899.80 ตัน ไซนอน 1,743.01 ตัน ลอบปู 1,961.32 ตัน และโพงพาง 1,055.66 ตัน ส่วนเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจับมากที่สุด ได้แก่ แห ลอบปู และโพงพาง ซึ่งมีผลการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรง (CPUE) เฉลี่ย 0.233, 0.153 และ 0.113 กิโลกรัม/ชั่วโมง ตามลำดับ

การสำรวจชนิดและปริมาณสัตว์น้ำที่ท่าขึ้นสัตว์น้ำทั้ง 50 ท่า รอบทะเลสาบสงขลา ปรากฏว่า ในปี 2554 สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายระหว่างแม่ค้ากับชาวประมงมี 52 ชนิด ปริมาณรวม 1,373.45 ตัน ในปี 2555 สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายระหว่างแม่ค้ากับชาวประมงมี 75 ชนิด ปริมาณทั้งสิ้น 1,586.70 ตัน ในปี 2554 และ 2555 ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นที่ท่าเป็นผลผลิตจากทะเลสาบสงขลาตอนกลางมากที่สุด โดยมีสัดส่วน 37% ของปริมาณสัตว์น้ำขึ้นที่ท่าทั้งหมดทั้ง 2 ปี ผลผลิตจากทะเลหลวง (ทะเลสาบตอนบน) มีสัดส่วน 30% และ 19% จากทะเลสาบตอนนอก 23% และ 36% และจากทะเลน้อยมีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียง 10% และ 8% ในปี 2554 และ 2555 ตามลำดับ

สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายที่เพิ่มขึ้นสัตว์น้ำในปี 2554 และ 2555 เป็นสัตว์น้ำที่มีการปล่อยลูกพันธุ์ลงในทะเลสาบในปี 2553-2555 จำนวน 13 ชนิด จากที่ปล่อยจำนวนทั้งสิ้น 19 ชนิด โดยเป็นสัตว์น้ำที่มีการซื้อขายในปี 2554 จำนวน 10 ชนิด และในปี 2555 จำนวน 12 ชนิด แต่ชนิดที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นค่อนข้างชัดเจนจากการปล่อยลูกพันธุ์ในทะเลสาบ ได้แก่ กุ้งก้ามกราม กุ้งกุลาดำ กุ้งแชบ๊วย ปลาดุกอูย ปลาดูตะเพียนขาว ปลาแขยงนวล และปลานวลจันทร์น้ำจืด ผลผลิตปูทะเลและปูม้าที่ขึ้นที่ท่าไม่น่าจะเป็นผลจากลูกปูที่ปล่อยโดยตรง แต่ลูกปูที่ปล่อยอาจเจริญเติบโตเป็นพ่อแม่พันธุ์และแพร่ขยายพันธุ์ในทะเลสาบ ผลผลิตปลากระพงขาว ปลาหมอไทย ปลาชะโอน และปลาแก้มช้ำมีค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนลูกปลาที่ปล่อย ส่วนพันธุ์ปลาที่ปล่อยในทะเลสาบแต่ไม่พบผลผลิตขึ้นที่ท่า ได้แก่ ปลาลำปำ ปลาบ้า ปลาดูตะเพียนทอง ปลาดุกด้าน ปลาดุกลำพัน และปลาแรด

คำสำคัญ : สภาวะการทำการประมง ทรัพยากรประมง การฟื้นฟู ทะเลสาบสงขลา

*ผู้รับผิดชอบ : ชั้น 6 อาคารจุฬารามณ์ กรมประมง เกษตรกลาง เขตจตุจักร กทม. 10900 โทร. 0-2562-0542

Fishery Status and Total Catch in Year 2011 and 2012 after Restoration of Fishery Resources in Songkhla Lake

Varin Tanasomwang^{1*} and Aranya Assava-aree²

¹Central Administrative Office, Department of Fisheries

²Coastal Aquaculture Research Institute, Coastal Fisheries Research and Development
Bureau, Department of Fisheries

Abstract

Study on fishery status and total catch in Songkhla Lake in year 2011 and 2012 was carried out. Data from random interview of fishermen by using questionnaires and survey of aquatic animals trading at 50 fish landing points around the Lake were collected once a month from January 2011 to December 2012.

There were 11,193 fisherman households, from 54 villages of 34 sub districts, lived scattering around the Lake. Thirteen types of fishing gears have been used in the lake by which 10 types were found in 2011 and 11 types in 2012. The fishing gears included gill nets, cast nets, vertical cylinder traps, hooks and lines, set bag nets, horizontal cylinder traps, fish traps (found only in 2011), crab traps (found only in 2012), bamboo fence traps (found only in 2012), shrimp traps, lift nets (found only in 2011), shrimp push nets, and bamboo tubes (found only in 2012). Most commonly used fishing gears were horizontal cylinder traps, gill nets and hooks and lines.

Total catch from fishing efforts in the Lake was evaluated. The total volume was 12,564.26 metric tons in 2011. The three high catch volumes were made by gill nets, vertical cylinder traps and horizontal cylinder traps which catch volumes were 6,752.40, 2,706.41 and 2,213.64 metric tons, respectively. The two high efficient fishing gears were lift nets and cast nets where their average catch per unit effort (CPUE) were 0.850 and 0.251 kg/hr, respectively. In 2012, the total catch volume was 14,146.24 metric tons. The high catch volumes were made by gill nets, vertical cylinder traps, horizontal cylinder traps, crab traps and set bag nets which catch volumes were 5,936.53, 2,899.80, 1,743.01, 1,961.32 and 1,055.66 metric tons, respectively. The three high efficient fishing gears included cast nets, crab traps and set bag nets where average CPUE of those were respectively 0.233, 0.153 and 0.113 kg/hr.

Data on aquatic animals species and landed quantity at 50 landing point around the Lake were collected in both 2011 and 2012. In 2011, 52 species of aquatic animals were traded between fishermen and traders with the total volume of 1,373.45 metric tons. In 2012, there were 75 species of aquatic animals being traded which total landed quantity was 1,586.70 metric tons. From four major parts of the Lake, the middle part of the Lake was the most productive area which occupied 37% of total landed quantity in both years. The production from Thale Luang (upper part of the Lake) was 30% and 19% of total production, while the production from outer part of the Lake 23% and 36% of total production in 2011 and 2012, respectively. Thale Noi had the less production which was 10% and 8% in 2011 and 2012, respectively.

Aquatic animals species trading at the landing points in 2011 and 2012 were compared with species of juveniles that had been stocked in restocking program from 2010 to 2012. Data showed that 13 out of 19 restocking species that were recorded at landing points. Ten and 12 species of those were being traded in 2011 and 2012, respectively. Among the restocking species, giant prawn, black tiger shrimp, banana shrimp, Gunther's walking catfish, common silver carp, *Mystus* sp. and small scale mud carp were clearly dominant landed species. Increased mud crab and blue swimming crab productions were not directly affected from the restocking program. Stocked young crabs possibly grew up to be broodstocks and propagated in the Lake. Productions of sea bass, common climbing perch, one spot glass catfish and red-cheek barb at fish landing sites were little as compared with the numbers of stocked juveniles. However, from restocking species, there were no recorded for the productions of Schwanenfeld's tinfoil barb, Hoeven's slender carp, red-tail tinfoil barb, batrachian walking catfish, Nieuhof's walking catfish and giant gourami.

Key words : Fishery status, fishery resource, restoration, Songkhla Lake

---

*Corresponding author : Floor 6 Chulaporn Building, Department of Fisheries, Chatuchak, Bangkok 10900

คำนำ

ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 8,729 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยแผ่นดิน 7,687 ตารางกิโลเมตร และพื้นที่ทะเลสาบ 1,042 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 150 กิโลเมตร และจากตะวันออกรจรดตะวันตกประมาณ 65 กิโลเมตร (สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2548) ทะเลสาบสงขลาเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์พิเศษ คือ เป็นระบบนิเวศ 3 น้ำ ที่มีการผสมผสานกันทั้งน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม ลักษณะทางกายภาพแบ่งได้เป็น 4 ส่วน คือ ทะเลน้อยซึ่งอยู่เหนือสุดมีสภาพเป็นน้ำจืด ถัดลงมาเป็นทะเลสาบตอนบนหรือทะเลหลวง ทะเลสาบตอนกลาง และต่ำสุดเป็นทะเลสาบตอนล่างหรือตอนนอก ซึ่งเชื่อมต่อกับอ่าวไทยบริเวณอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ทำให้น้ำและระบบนิเวศในทะเลสาบสงขลาได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเลซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล ด้วยระบบนิเวศที่ซับซ้อน ทะเลสาบสงขลาจึงเป็นแหล่งน้ำที่มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งสัตว์น้ำและพืชพรรณธรรมชาติ ประจวบและสุชาติ (2509) ได้รวบรวมและจัดทำรายชื่อสัตว์น้ำและพันธุ์ไม้น้ำที่พบในทะเลสาบและบริเวณใกล้เคียงในปี 2508-2509 ซึ่งมีสัตว์น้ำ 307 ชนิด และพันธุ์ไม้น้ำ 49 ชนิด ต่อมาไพโรจน์และคณะ (2509) ได้รวบรวมและจัดทำรายชื่อสัตว์น้ำที่พบในทะเลสาบสงขลาและบริเวณใกล้เคียงเพิ่มเติมอีก 130 ชนิด จากที่มีการจัดทำรายชื่อสัตว์น้ำและพันธุ์ไม้น้ำที่รวบรวมได้ในน่านน้ำสงขลาในปีก่อนหน้านี้ (2508-2509) Sirimontaporn (1984) สํารวจพบปลาในทะเลสาบสงขลาและแหล่งน้ำใกล้เคียง 327 ชนิด ไพโรจน์และคณะ (2542) ได้รายงานการสำรวจพบพันธุ์ปลาในทะเลสาบสงขลาเพิ่มเป็น 446 ชนิด

ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทั้งสัตว์น้ำและพืชพรรณชนิดต่างๆในทะเลสาบสงขลา เป็นรากฐานของการดำรงชีวิตและการผลิตทางเศรษฐกิจของประชาชนบริเวณลุ่มน้ำ การสำรวจประสิทธิภาพเครื่องมือทำการประมงและประเมินการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำจากลุ่มน้ำทะเลสาบในปี 2527-2529 พบว่าผลการจับสัตว์น้ำรวมทั้งทะเลสาบเฉลี่ย 12,292.6 ตัน/ปี (สิริและคณะ, 2529) อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรประมงที่อุดมสมบูรณ์ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตทางเศรษฐกิจอย่างมากและต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลานาน โดยปราศจากการจัดการและฟื้นฟูทรัพยากรที่เหมาะสม การขยายตัวของชุมชนรอบทะเลสาบสงขลา ตลอดจนการปล่อยน้ำเสียจากแหล่งชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตของสัตว์น้ำทั้งสิ้น ทำให้ศักยภาพการผลิตของทะเลสาบสงขลาถดถอยลงอย่างมาก นอกจากนี้ การใช้เครื่องมือประมงที่ผิดกฎหมายเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้จำนวนชนิดและปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำลดลง ดังผลการศึกษาของไพโรจน์และคณะ (2522) ที่สำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำโดยใช้เครื่องมือโพงพางในทะเลสาบสงขลาปี 2521-2522 พบว่าสัตว์น้ำที่จับได้ทั้งปลาและกุ้งมีขนาดเล็กทั้งหมด หรือผลการศึกษาของคณิตและคณะ (2525) ที่สำรวจผลการจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมืออวนรุนบริเวณทะเลสาบตอนนอกในปี 2523-2524 ปรากฏว่าสัตว์น้ำที่จับได้ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก ซึ่งเป็นการยืนยันถึงการทำลายล้างพันธุ์สัตว์น้ำของเครื่องมือทั้ง 2 ประเภท อังสุנייםและคณะ (2539) ได้ประเมินผลการจับสัตว์น้ำจากทะเลสาบสงขลาปี 2537-2538 โดยศึกษาจากสภาพการทำประมง และผลการจับสัตว์น้ำของเครื่องมือประมงแต่ละชนิดจากการลงแรง ซึ่งผลการจับสัตว์น้ำรวมของทั้งลุ่มน้ำเฉลี่ยอยู่ที่ 9,634.2 ตัน/ปี โดยลดลง 21.63% เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้มี

การศึกษาในปี 2527-2529 การลดลงของทรัพยากรประมงส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

จากปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากร การใช้ประโยชน์ ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น จนบางครั้งนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างชุมชน หรือชุมชนกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ รัฐบาลจึงเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาแหล่งทรัพยากรให้เป็นไปอย่างถูกต้องทางและอย่างเป็นระบบ จึงมีการจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เพื่อใช้เป็นแนวทางบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาอย่างยั่งยืน จึงเป็นที่มาของโครงการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาภายใต้งบประมาณแบบบูรณาการ โดยกรมประมงได้จัดทำโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาตั้งแต่ปี 2543 ซึ่งมีกิจกรรมการพัฒนาฟาร์มทะเลโดยชุมชน (การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ) การสำรวจทรัพยากรประมงและประเมินผลผลิตสัตว์น้ำ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านการประมง หลังจากการดำเนินการโครงการในปี 2544 โดยการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ 15 ชนิด จำนวน 27,170,600 ตัว และมีการประเมินผลการจับสัตว์น้ำในปีเดียวกัน ตามชนิดลูกพันธุ์ที่ปล่อยในทะเลสาบสงขลา พบว่า ปริมาณการจับ กุ้งแชบ๊วย กุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม ปูทะเล และปลากะพงขาว อยู่ที่ 95.87, 17.04, 7.12, 28.29 และ 7.74 ตัน ตามลำดับ (อังสุณีย์และคณะ, 2546)

การศึกษาสภาวะการทำการประมงและผลการจับสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลาในปี 2554 และ 2555 เป็นการประเมินจำนวนและชนิดเครื่องมือประมง สภาวะการลงแรงทำการประมง ตลอดจนทรัพยากรประมง ทั้งจำนวนชนิดและปริมาณสัตว์น้ำที่จับจากทะเลสาบสงขลาโดยคำนวณจากการลงแรงทำการประมง และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทำขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบ การศึกษาในครั้งนี้เป็นการประเมินแนวโน้มของทรัพยากรประมงในลุ่มน้ำต่อเนื่องจากที่มีการศึกษากันมาก่อนหน้านี้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการทรัพยากรประมง ภายใต้โครงการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาวะการทำการประมง และประสิทธิภาพการลงแรงทำการประมงในทะเลสาบสงขลา
2. เพื่อประเมินผลการจับสัตว์น้ำจากการทำการประมงในทะเลสาบสงขลา
3. เพื่อสำรวจชนิดและปริมาณสัตว์น้ำที่ทำขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบสงขลา โดยเฉพาะชนิดที่มีการปล่อยลูกพันธุ์ในโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

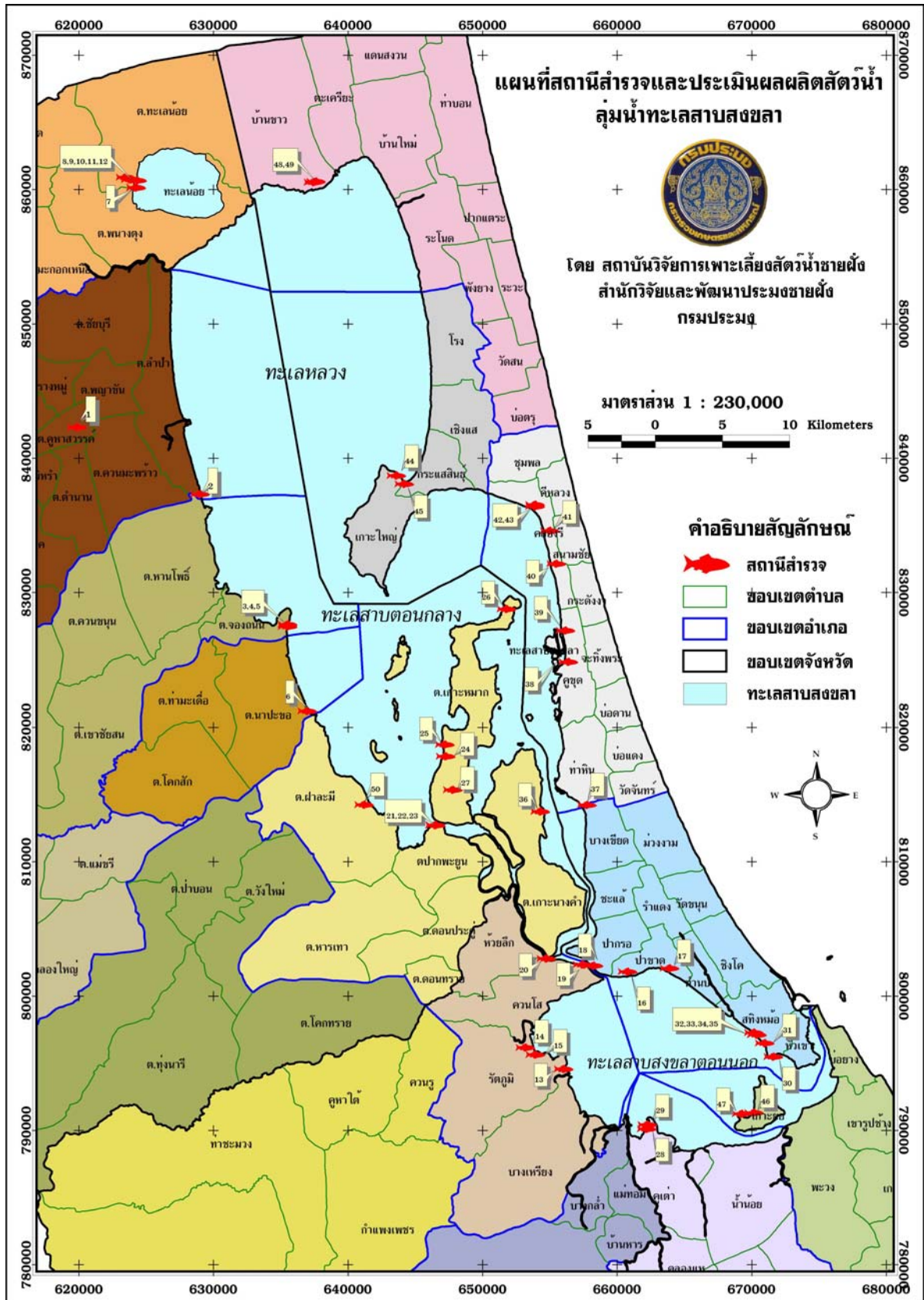
1.1 การจัดทำแบบสอบถามชาวประมง เพื่อทราบชนิดและจำนวนเครื่องมือประมง ผลการจับสัตว์น้ำของเครื่องมือประมงแต่ละชนิด และการลงแรงทำการประมง (Catch Assessment Survey, CAS) อ้างตาม

อังสุณีย์และคณะ (2539) โดยสุ่มสัมภาษณ์ชาวประมงประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนครัวเรือนประมง ซึ่งทำการสำรวจเดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม 2554 จำนวน 761 ชุด และตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม 2555 จำนวน 1,045 ชุด

1.2 การรวบรวมข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำทุกชนิดที่มีการซื้อขายที่ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่จับได้จากทะเลสาบสงขลา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนละครั้ง เพื่อเป็นตัวแทนของปริมาณสัตว์น้ำในแต่ละเดือน ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ จำนวน 50 ท่า (ตารางที่ 1 และ ภาพที่ 1) ตั้งแต่เดือนมกราคม 2554 ถึงเดือนธันวาคม 2555

ตารางที่ 1 ที่ตั้งของท่าขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบสงขลาจำนวน 50 ท่า ที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลชนิดและปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

ท่าขึ้น	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1		ตลาดพัทลุง	เมือง	พัทลุง
2	10	ลำปำ	เมือง	พัทลุง
3, 4	1, 3	จองถนน	เขาชัยสน	พัทลุง
5-7	1, 11	นะปะขอ	บางแก้ว	พัทลุง
8	2	พนางตุง	ควนขนุน	พัทลุง
9-15	1, 2, 4, 5	ทะเลน้อย	ควนขนุน	พัทลุง
16-17	1	ปากพะยูน	ปากพะยูน	พัทลุง
18-20	2, 4	เกาะหมาก	ปากพะยูน	พัทลุง
21	8	เกาะนางคำ	ปากพะยูน	พัทลุง
22	3	รัตภูมิ	ควนเนียง	สงขลา
23-24	5, 10	ควนโส	ควนเนียง	สงขลา
25	5	ป่าขาด	สิงหนคร	สงขลา
26	4	ปากร่อ	สิงหนคร	สงขลา
27-28	3	คูเต่า	หาดใหญ่	สงขลา
29-37	1, 2	สทิงหม้อ	สิงหนคร	สงขลา
38	1	ท่าหิน	สทิงพระ	สงขลา
39, 40	2, 4	คูซุด	สทิงพระ	สงขลา
41-45	4, 6, 8, 9	คลองรี	สทิงพระ	สงขลา
46-47	1	เกาะใหญ่	กระแสสินธุ์	สงขลา
48-49	6, 8	เกาะยอ	เมือง	สงขลา
50	6	บ้านขาว	ระโนด	สงขลา

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงที่ตั้งของท่าขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบสงขลาจำนวน 50 ท่า ที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ชนิดและปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ผลการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch Per Unit Effort, CPUE) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงถึงปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ต่อหน่วยเวลาของการใช้เครื่องมือชนิดใดชนิดหนึ่งทำการประมง หรือผลตอบแทนต่อการทำการประมงในช่วงเวลานั้นๆ โดยคำนวณจากสูตร

$$\text{CPUE (กิโลกรัม/ชั่วโมง)} = \frac{\text{น้ำหนักทั้งหมดของสัตว์น้ำที่จับได้ตามชนิดของเครื่องมือ}}{\text{จำนวนชั่วโมงที่ทำการประมงใน 1 วัน}}$$

2.2 การประเมินผลการจับสัตว์น้ำรวมในทะเลสาบสงขลาในปี 2554 และ 2555 โดยใช้ข้อมูลจำนวนครัวเรือนชาวประมงที่อาศัยอยู่รอบทะเลสาบสงขลาจากทะเบียนราษฎรจากการสอบถาม ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน หรือองค์การบริหารส่วนตำบล และข้อมูลจากแบบสอบถามที่สัมภาษณ์ชาวประมง ซึ่งได้แก่ ชนิด ขนาด จำนวนเครื่องมือทำการประมง ระยะเวลาทำการประมง ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ จากนั้น ทำการกรอกข้อมูลแยกเป็นรายตำบล โดยแยกเป็นแต่ละชนิดเครื่องมือประมง แล้วคำนวณผลการจับสัตว์น้ำรวมตามขั้นตอนดังนี้

จำนวนครัวเรือนประมงของเครื่องมือแต่ละชนิด = จำนวนครัวเรือนประมงทั้งหมด × จำนวนชุดแบบสอบถาม
ของเครื่องมือแต่ละชนิด/จำนวนชุดแบบสอบถามทั้งหมด

จำนวนเครื่องมือประมงทั้งหมด = จำนวนครัวเรือนประมงของเครื่องมือแต่ละชนิด × จำนวนเครื่องมือประมง
ในแต่ละครัวเรือน

ผลการจับสัตว์น้ำใน 1 วัน = จำนวนเครื่องมือประมงทั้งหมด × CPUE × จำนวนชั่วโมงที่ทำการประมงใน 1 วัน

ผลการจับสัตว์น้ำรวม = จำนวนวันทำการประมงใน 1 เดือน × จำนวนเดือนทำการประมงใน 1 ปี ×

ผลการจับสัตว์น้ำใน 1 วัน

2.3 การประเมินปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดในแต่ละเดือนและปริมาณสัตว์น้ำรวมที่ขึ้นที่ท่าในปี 2554 และ 2555 โดยนำข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจแต่ละชนิดในแต่ละวันที่ทำการสุ่มสำรวจ แต่ละท่าขึ้นสัตว์น้ำ มาคำนวณหาปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่มีการซื้อขายระหว่างแม่ค้ากับชาวประมงที่ทำขึ้นในแต่ละเดือน ซึ่งใน 1 เดือน มีการทำการประมง 25 วัน

ปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่ขึ้นที่ท่าในแต่ละเดือน = ปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่ขึ้นที่ท่าในวันสำรวจ × 25 วัน

การคำนวณปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่ขึ้นที่ท่าในรอบปี โดยนำข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่ขึ้นที่ท่าในแต่ละเดือนตั้งแต่เดือนที่ 1-12 มารวมกัน การคำนวณปริมาณสัตว์น้ำรวมที่ขึ้นที่ท่าในรอบปี โดยนำปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่ขึ้นที่ท่าในรอบปีมารวมกัน

3. การรวบรวมข้อมูลพันธุ์สัตว์น้ำที่ปล่อยในทะเลสาบสงขลาภายใต้โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมง

ข้อมูลพันธุ์สัตว์น้ำที่ปล่อยในทะเลสาบสงขลาภายใต้โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงรวบรวมจาก กองแผนงาน กรมประมง ที่หน่วยงานในพื้นที่ ได้แก่ สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงชายฝั่งสงขลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งนครศรีธรรมราช ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสงขลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดพัทลุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดนครศรีธรรมราช สำนักงานประมง จังหวัดสงขลา สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง และสำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช รายงานผลการปล่อย พันธุ์สัตว์น้ำมายังกองแผนงานในแต่ละเดือน ซึ่งผลผลิตสัตว์น้ำจากทะเลสาบสงขลาที่ซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำใน ปี 2554 ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำในปี 2553 จึงทำการรวบรวมข้อมูลในปดังกล่าวด้วย

ในปี 2553 มีการปล่อยลูกพันธุ์สัตว์น้ำจำนวน 19 ชนิด ได้แก่ กุ้งแชบ๊วย (*Penaeus merguensis*) กุ้งกุลาดำ (*Penaeus monodon*) กุ้งก้ามกราม (*Macrobrachium rosenbergii*) ปลากระพงขาว (*Lates calcarifer*) ปูทะเล (*Scylla paramamosain*) ปูม้า (*Portunus pelagicus*) ปลาดุกอูย (*Clarias macrocephalus*) ปลาดุกด้าน (*Clarias batrachus*) ปลาตะเพียนขาว (*Barbonymus gonionotus*) ปลาตะเพียนทอง (*Barbonymus altus*) ปลาหมอไทย (*Anabas testudineus*) ปลาลำปำ (*Puntius schwanenfeldi*) ปลาแขยงนวล (*Mystus wolffii*) ปลาชะโอน (*Ompok krattensis*) ปลาแก้มขี้ (*Systemus orphoides*) ปลาดุกลำพัน (*Clarias nieuhofii*) ปลาแรด (*Osphronemus goramy*) ปลาบ้า (*Leptobarbus hoevenii*) และปลานวลจันทร์ (*Cirrhinus microlepis*) จำนวนทั้งสิ้น 95,389,000 ตัว

ในปี 2554 มีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ 15 ชนิด ได้แก่ กุ้งแชบ๊วย กุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม ปลากระพงขาว ปูทะเล ปลาดุกอูย ปลาดุกด้าน ปลาตะเพียนขาว ปลาหมอไทย ปลาลำปำ ปลาแขยงนวล ปลาชะโอน ปลาแก้มขี้ ปลาดุกลำพัน และปลาแรด รวมทั้งสิ้น 83,292,500 ตัว

ในปี 2555 พันธุ์สัตว์น้ำที่ปล่อยมี 13 ชนิด ได้แก่ กุ้งแชบ๊วย กุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม ปลากระพงขาว ปลาดุกอูย ปลาดุกด้าน ปลาตะเพียนขาว ปลาแขยงนวล ปลาชะโอน ปลาแก้มขี้ ปลาดุกลำพัน ปลาแรด และ ปลาบ้า จำนวนทั้งสิ้น 69,060,000 ตัว

รายละเอียดพันธุ์สัตว์น้ำที่ปล่อยในทะเลสาบในแต่ละเดือนระหว่างปี 2553, 2554 และ 2555 ดัง แสดงในตารางที่ 2

ผลการศึกษา

1. สภาพะการทำการประมงและประสิทธิภาพการลงแรงทำการประมงในทะเลสาบสงขลา

จากการใช้แบบสอบถามสุ่มสำรวจครัวเรือนชาวประมงในปี 2554 จำนวน 761 ชุด และในปี 2555 จำนวน 1,045 ชุด รวมทั้งสิ้น 1,806 ชุด คิดเป็น 16.14% ของจำนวนชาวประมงทั้งหมด เป็นระยะเวลา 24 เดือน พบว่าชาวประมงส่วนใหญ่มีบ้านเรือนกระจายอยู่ตามริมรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จำนวนครัวเรือนที่ทำการประมงมี 11,193 ครัวเรือน โดยอาศัยอยู่ใน 154 หมู่บ้าน 34 ตำบล เครื่องมือที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำมีทั้งหมด 13 ชนิด โดยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในปี 2554 จำนวน 10 ชนิด และในปี 2555 จำนวน 11 ชนิด เครื่องมือประมงที่สำรวจพบ ได้แก่ ข่าย แห ไชนั้ง เบ็ด โพงพาง ไชนอน ไชปลา (พบเฉพาะปี 2554) ลอบปู (พบเฉพาะปี 2555) โม่ระ (พบเฉพาะปี 2555) ไชกุงนา ยอ (พบเฉพาะปี 2554) แหนด และกระบอกไม้ไผ่ (พบเฉพาะปี 2555) ชนิดที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ ไชนอน ข่าย และเบ็ด และผลการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรง (CPUE) เฉลี่ยของเครื่องมือประมงแต่ละชนิดในแต่ละตำบลแตกต่างกันดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สภาพะการทำการประมงในทะเลสาบสงขลา ในปี 2554 และ 2555

พื้นที่	หมู่บ้านประมง	จำนวน ครัวเรือน ประมง	ชนิดเครื่องมือ ประมง	จำนวน ราย	จำนวน เครื่องมือ เฉลี่ย/ราย	จำนวน เครื่องมือ ทั้งหมด	CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)
จ.สงขลา							
อ.เมือง							
ต.เกาะยอ	9 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 และ 9)	229	ข่าย	33	8.6	283.8	0.122
			เบ็ด	16	400.0	6,400.0	0.001
			ไชนั้ง	115	18.0	2,070.0	0.053
			โพงพาง	32	2.0	64.0	0.011
			ไชนอน	33	30.0	990.0	0.007
อ.สิงหนคร							
ต.หัวเขา	7 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 8)	767	ข่าย	123	14.2	1,746.6	0.036
			เบ็ด	21	666.7	14,000.7	0.002
			โพงพาง	555	2.8	1,554.0	0.045
			ไชนอน	27	26.3	710.1	0.008
			ไชปลา (พบเฉพาะปี 2554)	14	10.0	140.0	0.017
			ไชนั้ง	14	25.0	350.0	0.013
			ลอบปู (พบเฉพาะปี 2555)	13	86.3	1,121.9	0.013

							ต่อ
พื้นที่	หมู่บ้านประมง	จำนวน ครัวเรือน ประมง	ชนิดเครื่องมือ ประมง	จำนวน ราย	จำนวน เครื่องมือ เฉลี่ย/ราย	จำนวน เครื่องมือ ทั้งหมด	CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)
ต.สทิงหม้อ	2 หมู่บ้าน (ม.1 และ 2)	1,680	ข่าย	100	36.9	3,690.0	0.035
			ไชนั่ง	1,500	17.9	26,850.0	0.058
			ไชนอน	40	22.5	900.0	0.004
			โพงพาง	20	3.0	60.0	0.083
			ไซปลา	20	20.0	400.0	0.006
			(พบเฉพาะปี 2554)				
ต.ท่าฉลอม	2 หมู่บ้าน (ม.2 และ 5)	50	ข่าย	25	30.0	750.0	0.016
			ไชนั่ง	25	27.1	677.5	0.017
ต.ป่าขาด	4 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 4 และ 5)	320	ข่าย	123	31.8	3,911.4	0.027
			ไชนั่ง	123	21.8	2,681.4	0.036
			ไชนอน	74	19.7	1,457.8	0.004
ต.ปากกรอ	4 หมู่บ้าน (ม.3, 4, 5 และ 6)	238	ข่าย	149	26.0	3,874.0	0.022
			ไชนั่ง	30	35.0	1,050.0	0.020
			โพงพาง	14	2.0	28.0	0.039
			ไชนอน	15	20.0	300.0	0.008
			แห	30	1.0	30.0	0.183
ต.บางเขียด	4 หมู่บ้าน (ม.1, 3, 4 และ 5)	45	ข่าย	9	51.4	462.6	0.018
			ไชนั่ง	9	36.0	324.0	0.035
			ไชนอน	27	113.8	3,072.6	0.004
ต.ชะแล้	3 หมู่บ้าน (ม.1, 3 และ 4)	124	ข่าย	93	26.4	2,455.2	0.028
			แห	31	1.0	31.0	0.167
อ.หาดใหญ่							
	7 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7)	947	ข่าย	467	19.5	9,106.5	0.055
			เบ็ด	192	554.3	6,425.6	0.002
			ไชนั่ง	151	21.3	3,216.3	0.045
			ไชนอน	96	82.5	7,920.0	0.019
			แห	27	1.3	35.1	0.408
			กระบอกไม้ไผ่	14	30.0	420.0	0.003
(พบเฉพาะปี 2555)							

พื้นที่	หมู่บ้านประมง	จำนวน ครัวเรือน ประมง	ชนิดเครื่องมือ ประมง	จำนวน ราย	จำนวน เครื่องมือ เฉลี่ย/ราย	จำนวน เครื่องมือ ทั้งหมด	ต่อ CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)
อ.ควนเนียง							
ต.ห้วยลึก	2 หมู่บ้าน (ม.6 และ 7)	215	ข่าย	116	31.8	3,688.8	0.018
			โพงพาง	66	2.0	132.0	0.083
			ไซนอน	17	50.0	850.0	0.002
			แห	17	2.0	34.0	0.250
ต.ควนโส	6 หมู่บ้าน (ม.4, 5, 6, 8, 10 และ 11)	290	ข่าย	153	45.9	7,022.7	0.023
			เบ็ด	15	1,000.0	15,000.0	0.0004
			ไซนั้ง	15	40.0	600.0	0.024
			โพงพาง	31	4.0	124.0	0.104
			ไซนอน	61	104.4	6,368.4	0.002
			แห	15	2.0	30.0	0.750
ต.รัตภูมิ	3 หมู่บ้าน (ม.3, 4 และ 12)	163	ข่าย	54	33.5	1,809.0	0.089
			เบ็ด	14	300.0	4,200.0	0.001
			ไซนั้ง	41	12.5	512.5	0.030
			ไซนอน	41	28.3	1,160.3	0.012
			แห	14	1.0	14.0	0.500
ต.บาง เหรียง	5 หมู่บ้าน (ม.2 ,3, 5, 6 และ 12)	82	ข่าย	68	39.2	2,665.6	0.016
			กระบอกไม้ไผ่ (พบเฉพาะปี 2555)	14	500.0	7,000.0	0.003
อ.สติงพระ							
ต.คลองรี	9 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 และ 9)	256	ข่าย	108	32.3	3,488.4	0.018
			ไซนั้ง	67	13.3	891.1	0.089
			ไซนอน	40	54.3	2,172.0	0.006
			แห	27	15.0	405.0	1.500
			ไซปลา (พบเฉพาะปี 2554)	14	20.0	280.0	0.010
ต.คูขุด	8 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8)	439	ข่าย	151	31.8	4,801.8	0.025
			ไซนั้ง	25	17.0	425.0	0.030
			ไซนอน	213	82.6	17,593.8	0.011
			ไซกุงนา	25	215.0	5,375.0	0.002
			ไม้ระระ (พบเฉพาะปี 2555)	25	11.0	275.0	0.105

ต่อ

พื้นที่	หมู่บ้านประมง	จำนวน ครัวเรือน ประมง	ชนิดเครื่องมือ ประมง	จำนวน ราย	จำนวน เครื่องมือ เฉลี่ย/ราย	จำนวน เครื่องมือ ทั้งหมด	CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)		
ต.ท่าหิน	8 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 และ 9)	592	ข่าย	193	35.0	6,755.0	0.029		
			เบ็ด	13	350.0	4,550.0	0.003		
			ไซนั้ง	26	49.2	1,279.2	0.016		
			โพงพาง	13	1.0	13.0	0.005		
			ไซนอน	283	77.8	22,017.4	0.020		
			แห	13	1.0	13.0	0.025		
			ยอ	26	1.0	26.0	0.850		
			(พบเฉพาะปี 2554)						
			ไซปลา	13	20.0	260.0	0.005		
			(พบเฉพาะปี 2554)						
			ลอบปู	12	500.0	6,000.0	0.001		
			(พบเฉพาะปี 2555)						
อ.กระแสดินธุ์									
ต.เกาะใหญ่	9 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 และ 9)	579	ข่าย	184	25.5	4,692.0	0.024		
			เบ็ด	13	565.0	7,345.0	0.001		
			ไซนั้ง	26	30.0	780.0	0.009		
			ไซนอน	171	59.8	10,225.8	0.009		
			แห	145	1.3	188.5	0.604		
			ไซกุ้งนา	39	850.0	33,150.0	0.001		
ต.เชิงแส	2 หมู่บ้าน (ม.3 และ 4)	39	ข่าย	13	50.0	650.0	0.027		
			ไซนอน	13	80.0	1,040.0	0.007		
			แห	13	1.0	13.0	0.500		
ต.โรง	4 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 4 และ 5)	57	ข่าย	29	35.0	1,015.0	0.016		
			เบ็ด	7	500.0	3,500.0	0.001		
			ไซนอน	7	20.0	140.0	0.004		
			แห	14	1.0	14.0	0.050		
ต.กระแสดินธุ์	4 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3 และ 4)	77	ข่าย	29	19.5	565.5	0.052		
			ไซนั้ง	10	50.0	500.0	0.003		
			ไซนอน	29	86.4	2,505.6	0.019		
			แห	10	1.0	10.0	0.200		

ต่อ

พื้นที่	หมู่บ้านประมง	จำนวน ครัวเรือน ประมง	ชนิดเครื่องมือ ประมง	จำนวน ราย	จำนวน เครื่องมือ เฉลี่ย/ราย	จำนวน เครื่องมือ ทั้งหมด	CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)
อ.ระโนด							
ต.ระโนด	4 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3 และ 6)	214	ข่าย	57	38.1	2,171.7	0.061
			เบ็ด	14	300.0	4,200.0	0.001
			ไซนอน	57	66.5	3,790.5	0.004
			แห	86	1.2	103.2	0.098
ต.บ้านใหม่	3 หมู่บ้าน (ม.1, 2 และ 3)	90	ข่าย	45	43.0	1,935.0	0.021
			ไซนอน	15	100.0	1,500.0	0.001
			แห	30	1.0	30.0	0.075
ต.ตะเครียะ	1 หมู่บ้าน (ม.1)	46	ข่าย	23	50.0	1,150.0	0.017
			แห	23	1.0	23.0	0.075
ต.บ้านขาว	2 หมู่บ้าน (ม.1 และ 6)	264	ข่าย	70	45.5	3,185.0	0.019
			ไซนอน	35	75.0	2,625.0	0.013
			แห	158	1.2	189.6	0.032
จ.พัทลุง							
อ.ปากพะยูน							
ต.ปากพะยูน	2 หมู่บ้าน (ม. 1 และ 2)	119	ข่าย	5	26.4	132.0	0.029
			เบ็ด	16	650.0	10,400.0	0.001
			ไซนั้ง	41	9.4	385.4	0.010
			ไซนอน	36	22.1	795.6	0.003
			แห	16	1.1	17.6	0.159
			ไซกุงนา	5	7.0	35.0	0.003
ต.ฝาละมี	3 หมู่บ้าน (ม.3, 6 และ 8)	153	ข่าย	87	40.0	3,480.0	0.019
			ไซนั้ง	11	20.0	220.0	0.027
			ไซนอน	44	73.8	3,247.2	0.001
			แห	11	1.0	11.0	0.100
ต.เกาะหมาก	10 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 และ 11)	1,019	ข่าย	516	42.6	21,981.6	0.014
			ไซนั้ง	13	14.3	185.9	0.020
			ไซนอน	214	103.1	22,063.4	0.004
			แห	239	1.6	382.4	0.250
			ไซกุงนา	13	200.0	2,600.0	0.004
			แนด	12	20.0	240.0	0.067
			เบ็ด	12	700.0	8,400.0	0.0002

ต่อ

พื้นที่	หมู่บ้านประมง	จำนวน ครัวเรือน ประมง	ชนิดเครื่องมือ ประมง	จำนวน ราย	จำนวน เครื่องมือ เฉลี่ย/ราย	จำนวน เครื่องมือ ทั้งหมด	CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)
ต.เกาะนาง คำ	8 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, และ 9)	380	ข่าย	215	25.8	5,547.0	0.018
			ไชนิ่ง	51	8.4	428.4	0.047
			โพงพาง	13	4.0	52.0	0.198
			ไชนอน	25	130.0	3,250.0	0.003
			แห	76	1.0	76.0	0.157
อ.เขาชัยสน							
ต.ทานโพธิ์	2 หมู่บ้าน (ม.6 และ 8)	150	ข่าย	27	30.8	831.6	0.017
			ไชนิ่ง	14	50.0	700.0	0.004
			ไชนอน	14	250.0	3,500.0	0.0003
			แห	82	1.3	106.6	0.079
			ไซกุงนา	14	300.0	4,200.0	0.002
ต.จองถนน	2 หมู่บ้าน (ม.1 และ 3)	138	ข่าย	59	43.0	2,537.0	0.035
			ไชนอน	20	100.0	2,000.0	0.003
			แห	59	1.3	76.7	0.200
อ.บางแก้ว							
ต.นาปะขอ	4 หมู่บ้าน (ม.1, 9, 11 และ 14)	588	ข่าย	265	24.8	6,572.0	0.030
			ไชนอน	59	135.4	7,988.6	0.001
			แห	265	1.1	291.5	0.288
อ.เมือง							
ต.ลำปำ	6 หมู่บ้าน (ม. 6, 7, 8, 9, 10 และ 11)	270	ข่าย	116	37.5	4,350.0	0.020
			ไชนอน	58	137.3	7,963.4	0.002
			แห	58	1.0	58.0	0.014
			ไซกุงนา	19	450.0	8,550.0	0.004
			แนด	19	80.0	1,520.0	0.0004
อ.ควนขนุน							
ต.พนางตุง	4 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 4 และ 13)	180	ข่าย	135	32.4	4,374.0	0.027
			ไชนอน	23	272.5	6,267.5	0.002
			เบ็ด	23	1,000.0	23,000.0	0.0001
ต.ทะเลน้อย	6 หมู่บ้าน (ม.1, 2, 3, 4, 5 และ 10)	393	ข่าย	107	41.4	4,429.8	0.017
			ไชนอน	197	274.1	53,997.7	0.002
			ไซกุงนา	18	200.0	3,600.0	0.002
			เบ็ด	36	450.0	16,200.0	0.001
			แห	18	1.0	18.0	0.125
			แนด	17	10.0	170.0	0.056

2. ผลการจับสัตว์น้ำประมงจากการลงแรงทำการประมงในปี 2554 และปี 2555

การประเมินผลการจับสัตว์น้ำจากการลงแรงทำการประมงในทะเลสาบสงขลา ในปี 2554 พบว่า ปริมาณการจับสัตว์น้ำอยู่ที่ 12,564.26 ตัน เครื่องมือที่จับสัตว์น้ำได้มากที่สุด ได้แก่ ข่าย 6,752.40 ตัน รองลงมา ได้แก่ ไชนั้ง 2,706.41 ตัน และไชนอน 2,213.64 ตัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่มีปริมาณการใช้มาก เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจับสัตว์น้ำมากที่สุด ได้แก่ ยอ และแห ซึ่งมีผลการจับต่อหน่วยการลงแรง (CPUE) เฉลี่ย 0.85 และ 0.251 กิโลกรัม/ชั่วโมง ตามลำดับ ส่วนที่จับสัตว์น้ำได้น้อย ได้แก่ แห แนด ยอ และ ไชปลา เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่มีการใช้น้อยและมีช่วงเวลาในการทำประมงจำกัด (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ผลการจับสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลาโดยประเมินจากการลงแรงทำการประมง ในปี 2554

เครื่องมือ ประมง	จำนวน เครื่องมือ ประมงเฉลี่ย/ ราย	จำนวน เครื่องมือ ประมง ทั้งหมด	CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)	ผลการจับ (ตัน/วัน)	จำนวนวัน ทำการ ประมงใน 1 เดือน	จำนวนเดือน ทำการประมง ใน 1 ปี	ผลการจับ (ตัน/ปี)
ข่าย	27.8	147,651	0.036	56.27	20	6	6,752.40
เบ็ด	553.6	123,612	0.002	2.40	20	6	288.14
ไชนั้ง	19.4	37,429	0.045	22.55	20	6	2,706.41
โพงพาง	2.9	2,834	0.051	3.04	20	6	365.20
ไชนอน	107.9	167,810	0.006	18.45	20	6	2,213.64
แห	1.2	1,118	0.251	0.54	20	4	42.93
ไชกุงนา	467.3	55,018	0.002	2.09	20	4	166.85
แนด	30.0	609	0.034	0.12	20	4	9.89
ยอ	1.0	21	0.850	0.18	20	3	10.71
ไชปลา	16.0	857	0.011	0.10	20	4	8.09
รวม				105.74			12,564.26

การประเมินผลการจับสัตว์น้ำจากการลงแรงทำการประมงในทะเลสาบสงขลา ในปี 2555 ปรากฏว่า ในปี 2555 ปริมาณการจับสัตว์น้ำอยู่ที่ 14,146.24 ตัน โดยเครื่องมือที่จับสัตว์น้ำได้มากที่สุด ได้แก่ ข่าย 5,936.53 ตัน ตามมาด้วย ไชนั้ง 2,899.80 ตัน ไชนอน 1,743.01 ตัน ลอบปู 1,961.32 ตัน และโพงพาง 1,055.66 ตัน ส่วนเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการจับมากที่สุด ได้แก่ แห ลอบปู และโพงพาง ซึ่งมีผลการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรง (CPUE) เฉลี่ย 0.233, 0.153 และ 0.113 กิโลกรัม/ชั่วโมง ตามลำดับ เครื่องมือที่จับสัตว์น้ำได้น้อยได้แก่ กระจบอกไม้ไผ่ โม่ระระ และแนด (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ผลการจับสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลาโดยประเมินจากการลงแรงทำการประมง ในปี 2555

เครื่องมือประมง	จำนวน เครื่องมือ ประมง เฉลี่ย/ราย	จำนวน เครื่องมือ ประมง ทั้งหมด	CPUE เฉลี่ย (กิโลกรัม/ ชั่วโมง)	ผลการจับ (ตัน/วัน)	จำนวนวันทำ การประมงใน 1 เดือน	จำนวนเดือน ทำการประมง ใน 1 ปี	ผลการจับ (ตัน/ปี)
ข่าย	27.8	147,651	0.029	49.47	20	6	5,936.53
เบ็ด	553.6	123,612	0.001	1.46	20	6	175.11
ไชนั่ง	19.4	37,429	0.051	24.17	20	6	2,899.80
โพงพาง	2.9	2,834	0.113	8.80	20	6	1,055.66
ไชนอน	107.9	167,810	0.004	14.53	20	6	1,743.01
แห	1.2	1,118	0.233	1.22	20	4	97.25
ไซกุงนา	467.3	55,018	0.002	1.92	20	4	153.83
กระบอกไม้ไผ่	265.0	7,795	0.004	0.73	20	4	58.18
แนด	30.0	609	0.056	0.55	20	4	43.85
โม๊ะระ	11.0	324	0.105	0.18	20	6	21.70
ลอบปู	119.1	17,518	0.153	19.61	20	5	1,961.32
รวม				122.64			14,146.24

3. ชนิดและปริมาณการจับสัตว์น้ำสำรวจจากทำขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบสงขลาในปี 2554 และ 2555

การสำรวจชนิดและปริมาณสัตว์น้ำที่ทำขึ้นสัตว์น้ำทั้ง 50 ท่า รอบทะเลสาบสงขลา ปรากฏว่า ในปี 2554 สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายระหว่างแม่ค้ากับชาวประมงมี 52 ชนิด ปริมาณรวม 1,373,450.5 กิโลกรัม หรือ 1,373.45 ตัน สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายในปริมาณมากกว่า 100,000 กิโลกรัม ได้แก่ กุ้งหัวแข็งเล็ก 265,375.0 กิโลกรัม (265.4 ตัน) กุ้งหัวมัน 165,900.0 กิโลกรัม (165.9 ตัน) กุ้งก้ามกราม 185,072.5 กิโลกรัม (185.1 ตัน) และปลากดหัวแข็ง 188,495.0 กิโลกรัม (188.5 ตัน) สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายในปริมาณมากกว่า 10,000 กิโลกรัม ได้แก่ ปลาช่อน 89,467.5 กิโลกรัม (89.5 ตัน) ปลากดคันทลาว 64,500.0 กิโลกรัม (64.5 ตัน) ปลาดุกทะเล 64,193.0 กิโลกรัม (64.2 ตัน) ปลากดหัวอ่อน 77,005.0 กิโลกรัม (77.0 ตัน) กุ้งหัวแข็งใหญ่ 23,342.5 กิโลกรัม (23.3 ตัน) ปลาฉลาด 37,592.5 กิโลกรัม (37.6 ตัน) กุ้งแชบ๊วย 43,080.0 กิโลกรัม (43.1 ตัน) ปลากระสูบขีด 12,915.0 กิโลกรัม (12.9 ตัน) ปลาทองเที่ยวเกล็ดใหญ่ 12,125.0 กิโลกรัม (12.1 ตัน) ปลาหมอข้างเหยียบ 13,050.0 กิโลกรัม (13.1 ตัน) ปลาดุกอูย 21,260.0 กิโลกรัม (21.3 ตัน) กุ้งกะต๋อม 23,750.0 กิโลกรัม (23.8 ตัน) ปลานิล 11,575.0 กิโลกรัม (11.6 ตัน) และปลาแมว 11,115.0 กิโลกรัม (11.1 ตัน)

ในปี 2555 สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายระหว่างแม่ค้ากับชาวประมงมี 75 ชนิด ปริมาณทั้งสิ้น 1,586,706.0 กิโลกรัม หรือ 1,586.7 ตัน สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายในปริมาณมากกว่า 100,000 กิโลกรัม ได้แก่ กุ้งหัวแข็งเล็ก 439,455.0 กิโลกรัม (439.5 ตัน) กุ้งหัวมัน 272,567.5 กิโลกรัม (272.6 ตัน) กุ้งก้ามกราม 127,377.5 กิโลกรัม

(127.4 ตัน) และปลากดหัวแข็ง 109,700.0 กิโลกรัม (109.7 ตัน) สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายในปริมาณมากกว่า 10,000 กิโลกรัม ได้แก่ ปลาช่อน 56,055.0 กิโลกรัม (56.1 ตัน) ปลากดคันทลาว 63,850.0 กิโลกรัม (63.9 ตัน) ปลาดุกทะเล 60,527.5 กิโลกรัม (60.5 ตัน) ปลากดหัวอ่อน 22,825.0 กิโลกรัม (22.8 ตัน) กุ้งหัวแข็งใหญ่ 68,550.0 กิโลกรัม (68.6 ตัน) ปลาสลาด 45,620.0 กิโลกรัม (45.6 ตัน) กุ้งแชบ๊วย 19,167.5 กิโลกรัม (19.2 ตัน) กุ้งฝอย 51,412.5 กิโลกรัม (51.4 ตัน) ปลากระสูบขีด 26,102.5 กิโลกรัม (26.1 ตัน) ปลาทองเทียวเกล็ดใหญ่ 21,787.5 กิโลกรัม (21.8 ตัน) ปลาหมอช้างเหยียบ 18,107.5 กิโลกรัม (18.1 ตัน) ปลาโคบ 28,280.0 กิโลกรัม (28.3 ตัน) ปูม้า 20,950.0 กิโลกรัม (21.0 ตัน) ปลาตะเพียนขาว 15,105.0 กิโลกรัม (15.1 ตัน) ปลากดเหลือง 10,075.0 กิโลกรัม (10.1 ตัน) และกุ้งกุลาดำ 10,672.5 กิโลกรัม (10.7 ตัน) (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ชนิดและปริมาณสัตว์น้ำที่มีการซื้อขายระหว่างแม่ค้าและชาวประมงที่ท่าขึ้นสัตว์น้ำ 50 ท่า รอบทะเลสาบสงขลา ในปี 2554 และ 2555

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (กิโลกรัม)	
		ปี 2554	ปี 2555
กุ้งหัวแข็งเล็ก	<i>Metapenaeus moyebi</i>	265,375.0	439,455.0
กุ้งหัวมัน	<i>Metapenaeus brevicornis</i>	165,900.0	272,567.5
กุ้งก้ามกราม	<i>Macrobrachium rosenbergii</i>	185,072.5	127,377.5
ปลากดหัวแข็ง	<i>Arius maculatus</i>	188,495.0	109,700.0
ปลาช่อน	<i>Channa striata</i>	89,467.5	56,055.0
ปลากดคันทลาว	<i>Arius truncates</i>	64,500.0	63,850.0
ปลาดุกทะเล	<i>Plotosus canius</i>	64,193.0	60,527.5
ปลากดหัวอ่อน	<i>Osteogeneiosus militaris</i>	77,005.0	22,825.0
กุ้งหัวแข็งใหญ่ (ตะกาดหิน)	<i>Metapenaeus ensis</i>	23,342.5	68,550.0
ปลาสลาด	<i>Notopterus notopterus</i>	37,592.5	45,620.0
กุ้งแชบ๊วย	<i>Penaeus merguensis</i>	43,080.0	19,167.5
กุ้งฝอย	<i>Macrobrachium lanchesteri</i>	205.0	51,412.5
ปลากระสูบขีด	<i>Hampala macrolepidota</i>	12,915.0	26,102.5
ปลาทองเทียวเกล็ดใหญ่	<i>Parapocryptes serperaster</i>	12,125.0	21,787.5
ปลาหมอช้างเหยียบ	<i>Pristolepis fasciatus</i>	13,050.0	18,107.5
ปลาโคบ (โคก)	<i>Anodontostoma chacunda</i>	1,025.0	28,280.0
ปลาดุกอุย	<i>Clarias macrocephalus</i>	21,260.0	6,852.5
กุ้งกะต๋อม	<i>Macrobrachium equidens</i>	23,750.0	2,250.0
ปูม้า	<i>Portunus pelagicus</i>	-	20,950.0
ปลาตะเพียนขาว	<i>Barbonymus gonionotus</i>	4,030.0	15,105.0
ปลาแป้นเบี้ย	<i>Secutor insiditor</i>	9,862.5	6,947.5

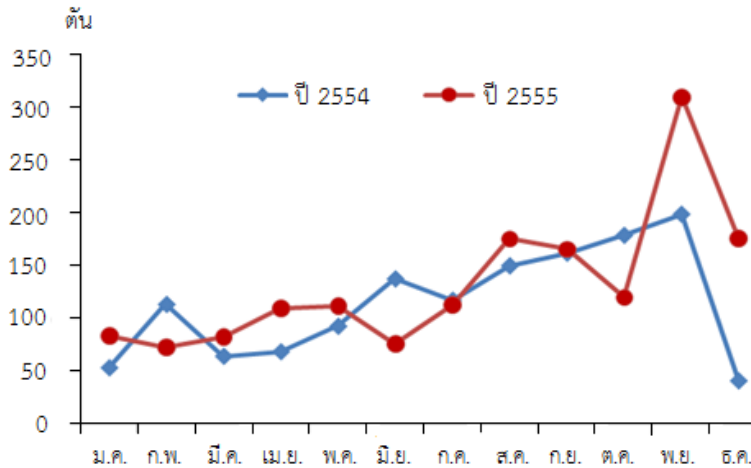
ต่อ

ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (กิโลกรัม)	
		ปี 2554	ปี 2555
ปลานิล	<i>Oreochromis niloticus</i>	11,575.0	3,932.5
ปลาแมว	<i>Setipinna meranochir</i>	11,115.0	4,307.5
ปลากดเหลือง	<i>Mystus filamentus</i>	4,157.5	10,075.0
ปลาสร้อยนกเขา (ซีชม)	<i>Osteochilus hasseltii</i>	5,137.5	9,025.0
กึ่งกุลาดำ	<i>Penaeus monodon</i>	2,780.0	10,672.5
ปูทะเล (ปูขาว)	<i>Scylla paramamosain</i>	4,872.5	5,180.0
ปลาจิ้มฟันจระเข้ยักษ์	<i>Doryichthys boaja</i>	5,525.0	3,567.5
ปลาเห็ดโคนจุด	<i>Sillago Aeolus</i>	4,500.0	4,447.5
ปลากดขี้ลิง	<i>Hemibagrus nemurus</i>	2,437.5	4,425.0
ปลาแขยงนวล	<i>Mystus wolffii</i>	3,947.5	2,650.0
ปลาตะกรับ	<i>Scatophagus argus</i>	917.5	5,245.0
ปลาแป้น	<i>Leiognathus brevirrostris</i>	142.5	5,400.0
ปลานวลจันทร์น้ำจืด	<i>Cirrhinus microlepis</i>	5,000.0	-
ปลามะลิ	<i>Corica soborna</i>	-	4,375.0
ปลาชะโด	<i>Channa micropeltes</i>	267.5	3,362.5
ปลากระบอกขาว	<i>Valamugill cunesius</i>	700.0	2,705.0
ปลาหัวตะกั่ว	<i>Aplocheilus penchax</i>	-	3,250.0
ปลากะพงขาว	<i>Lates calcarifer</i>	2,370.0	260.0
ปลากะตัก	<i>Encrasicholina sp.</i>	-	2,625.0
ปลากะตักใหญ่	<i>Stolephorus indicus</i>	-	2,250.0
กึ่งกุลาลาย (ตะเข็บ)	<i>Penaeus semisulcatus</i>	25.0	2,025.0
ปลาชะโอน	<i>Ompok krattensis</i>	-	1,837.5
ปลาลิ้นควายจุด	<i>Pardachirus pavoninus</i>	1,020.0	800.0
ปลาเขือ	<i>Taenioides gracilis</i>	1,250.0	500.0
ปลาชีวโบไฟใหญ่	<i>Devario aequipinnata</i>	1,250.0	-
ปลากระบอกดำ	<i>Liza subviridis</i>	597.5	555.0
ปลาสลิด	<i>Trichogastus pectoralis</i>	350.0	500.0
ปลาหมอไทย	<i>Anabas testudineus</i>	187.5	592.5
ปลาเนื้ออ่อน (แดง)	<i>Micronema bleekeri</i>	257.5	450.0
ปลาไหล	<i>Monopterus albus</i>	222.5	475.0
ปลาแขยงข้างลาย	<i>Mystus mysticetus</i>	-	570.0
ปลากดแก้ว (คัง)	<i>Hemibagrus wyckioides</i>	-	550.0

ต่อ

ชื่อ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (กิโลกรัม)	
		ปี 2554	ปี 2555
ปลาเข็ม	<i>Hemirhamphodon pogonograthus</i>	-	325.0
ปลากะทิก	<i>Cyclocheilichthys heteronema</i>	-	267.5
ปลาช่อนข้าหลวง	<i>Channa maruloides</i>	-	262.5
ปลากระทุงเหวปากแดง	<i>Hemiramphus marginatus</i>	-	250.0
ปลาปูทอง	<i>Oxyeleotris marmorata</i>	230.0	-
ปลายี่สกเทศ	<i>Labeo rohita</i>	-	206.0
ปลากระพงหิน (กะพงลาย)	<i>Datnioides polota</i>	7.5	185.0
ปลากระทิง	<i>Mastacembelus armatus</i>	10.0	172.5
ปลาชิวทอง	<i>Rasbora einthovenii</i>	-	175.0
ปลาซีกเดียว	<i>Psettodes erumei</i>	-	157.5
ปลากระดี่หม้อ	<i>Trichogaster trichopterus</i>	132.5	-
ปลายอดม่วงเกล็ดถี่	<i>Cynoglossus microlepis</i>	-	132.5
ปลาจีน (ฉะ)	<i>Ctenopharyngodon idella</i>	-	125.0
ปลาพรหมหัวเหม็น	<i>Osteocheilus melanopterus</i>	-	112.5
ปลามังกร่น้อยจุดขาว	<i>Callionymus planus</i>	90.0	-
ปลาแขยงใบข้าว	<i>Mystus singaringan</i>	-	75.0
ปลาสากหางเหลือ	<i>Sphyræna obtusata</i>	-	75.0
ปลาสรวย	<i>Pangasianodon hypophthalmus</i>	-	75.0
ปลามังกร่น้อยแถบขาว	<i>Repomucenus huguenini</i>	-	75.0
ปลากระสง	<i>Channa Lucius</i>	55.0	-
ปลากระบาง	<i>Himantura imbricate</i>	-	50.0
ปลาแก้มขี้	<i>Systomus orphoides</i>	-	50.0
ปลาวัวจุมูกสั้น	<i>Triacanthus biaculeatus</i>	-	50.0
ปลาสลิคหิน	<i>Abudefduf sordidus</i>	32.5	-
ปลากราย	<i>Chitala ornate</i>	-	25.0
ปลาบึก	<i>Pangasianodon gigas</i>	-	10.0
ปลากระทุงเหวเมื่อง	<i>Xenentodon canciloides</i>	-	5.0
ปลากระทุงเหวปากยาว	<i>Rhynchorhamphus naga</i>	-	5.0
ปลาจะระเม็ดน้ำจืด	<i>Piaractus brachypomus</i>	-	5.0
	รวม	1,373,450.5	1,586,706.0

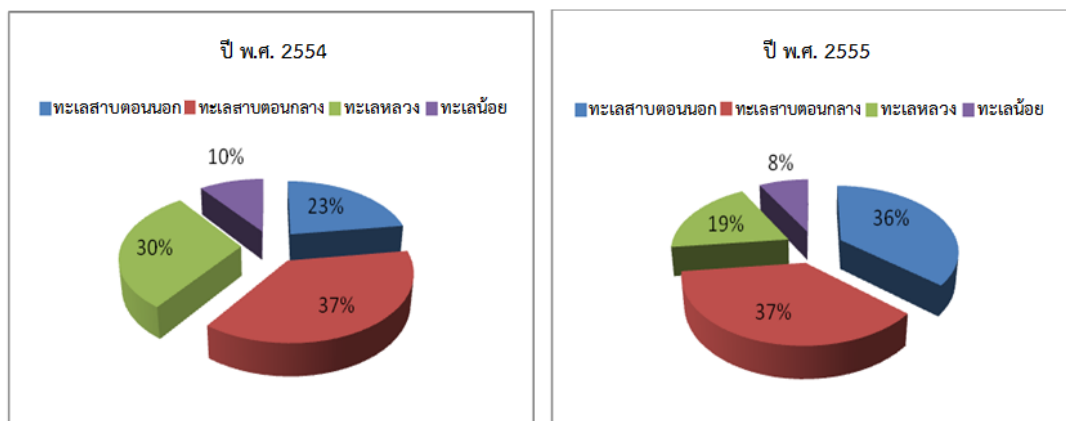
สัตว์น้ำที่ขึ้นที่ท่าในแต่ละเดือนในรอบปี 2554 และ 2555 มีปริมาณเล็กน้อยแตกต่างกันตามฤดูกาล และสภาพพื้นที่ ปริมาณสัตว์น้ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนตุลาคม และมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงฤดูน้ำหลาก (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 ปริมาณสัตว์น้ำที่ขึ้นที่ท่า 50 ท่า รอบทะเลสาบสงขลาในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

3.1 สัดส่วนปริมาณสัตว์น้ำจากแต่ละพื้นที่ของทะเลสาบสงขลา

การสำรวจและเก็บข้อมูลจากท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละพื้นที่ของทะเลสาบสงขลาพบว่า ในปี 2554 และ 2555 ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นที่ท่าเป็นผลผลิตจากทะเลสาบสงขลาตอนกลางมากที่สุด โดยมีสัดส่วน 37% ของปริมาณสัตว์น้ำขึ้นที่ท่าทั้งหมดทั้ง 2 ปี เนื่องจากทะเลสาบส่วนนี้มีพื้นที่กว้าง ตลอดจนมีความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำและสภาพแวดล้อม ผลผลิตจากทะเลหลวง (ทะเลสาบตอนบน) มีสัดส่วน 30% และ 19% และจากทะเลสาบตอนนอก 23% และ 36% ในปี 2554 และ 2555 ตามลำดับ ทะเลหลวงและทะเลสาบสงขลาตอนนอกมีปริมาณผลผลิตและความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำผันแปรตามสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะความเค็มของน้ำในปีนั้นๆ ส่วนทะเลน้อยมีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียง 10% และ 8% ในปี 2554 และ 2555 ตามลำดับ เนื่องจากพื้นที่ทำการประมงและความหลากหลายของชนิดสัตว์น้ำมีน้อยและเป็นพื้นที่น้ำจืด (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 สัดส่วนปริมาณสัตว์น้ำจากแต่ละพื้นที่ของทะเลสาบสงขลาที่ขึ้นที่ท่าในปี 2554 และ 2555

3.2 ชนิดสัตว์น้ำที่มีการปล่อยลูกพันธุ์ในทะเลสาบสงขลา

สัตว์น้ำที่มีการซื้อขายระหว่างแม่ค้ากับชาวประมงที่ทำขึ้นสัตว์น้ำ 50 ท่า รอบทะเลสาบสงขลาในปี 2554 และ 2555 เป็นสัตว์น้ำที่หน่วยงานในพื้นที่ของกรมประมงได้ปล่อยลูกพันธุ์ลงในทะเลสาบในปี 2553-2555 จำนวน 13 ชนิด จากที่มีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำจำนวนทั้งสิ้น 19 ชนิด โดยเป็นสัตว์น้ำที่มีการซื้อขายในปี 2554 จำนวน 10 ชนิด และในปี 2555 จำนวน 12 ชนิด (ตารางที่ 1 และ 7)

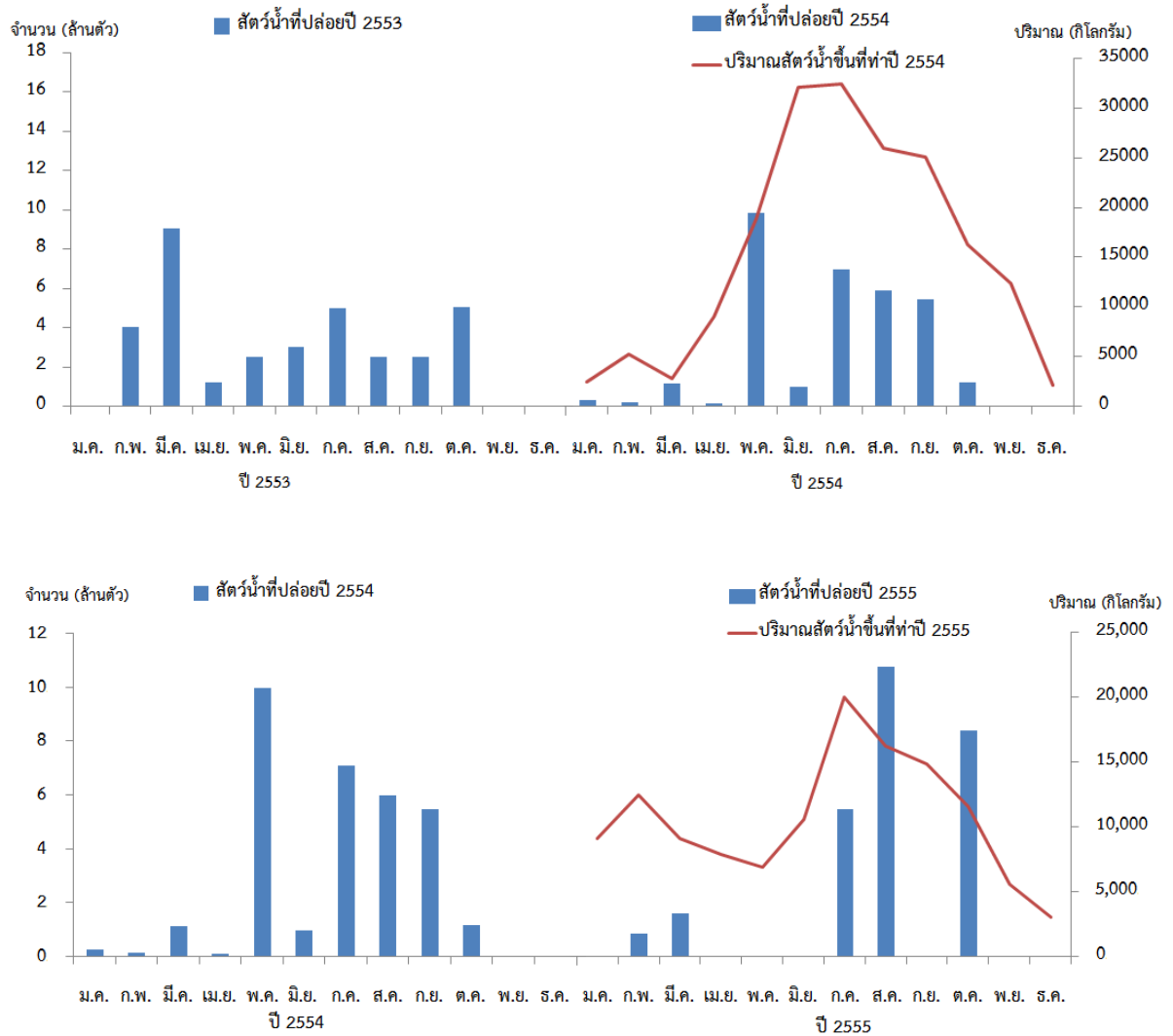
ตารางที่ 7 ปริมาณสัตว์น้ำแต่ละชนิดที่ขึ้นที่ท่ารอบทะเลสาบสงขลาในปี 2554 และ 2555 ตามชนิดที่มีการปล่อยลูกพันธุ์ในทะเลสาบสงขลา

ชนิดสัตว์น้ำที่ปล่อย	ปริมาณสัตว์น้ำที่ขึ้นที่ท่า (กิโลกรัม)	
	ปี 2554	ปี 2555
กุ้งก้ามกราม	185,072.5	127,377.5
กุ้งแชบ๊วย	43,080.0	19,167.5
กุ้งกุลาดำ	2,780.0	10,672.5
ปูทะเล (ปูขาว)	4,872.5	5,180.0
ปูม้า (ปล่อยแค่ปี 2553)	ไม่พบ	20,950.0
ปลากะพงขาว	2,370.0	260.0
ปลาดุกอุย	21,260.0	6,852.5
ปลาตะเพียนขาว	4,030.0	15,105.0
ปลาแขยงนวล	3,947.5	2,650.0
ปลาหมอไทย	187.5	592.5
ปลานวลจันทร์น้ำจืด (ปล่อยแค่ปี 2553)	5,000.0	ไม่พบ
ปลาชะโอน	ไม่พบ	1,837.5
ปลาแก้มช้ำ	ไม่พบ	50.0
ปลาตะเพียนทอง (ปล่อยแค่ปี 2553)	ไม่พบ	ไม่พบ
ปลาแรด	ไม่พบ	ไม่พบ
ปลาดุกลำพัน	ไม่พบ	ไม่พบ
ปลาบ้า	ไม่พบ	ไม่พบ
ปลาลำปำ	ไม่พบ	ไม่พบ
ปลาดุกค้ำ	ไม่พบ	ไม่พบ

สัตว์น้ำที่ซื้อขายระหว่างแม่ค้ากับชาวประมงที่ทำขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบที่เป็นชนิดเดียวกับที่มีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ มีรายละเอียดแต่ละชนิดดังนี้

กุ้งก้ามกราม จากข้อมูลปริมาณกุ้งก้ามกรามที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ในปี 2554 และ 2555 พบว่า ผลผลิตกุ้งก้ามกรามจากทะเลสาบมีตลอดทั้งปี แต่ปริมาณมากน้อยแตกต่างกันในแต่ละเดือน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการทยอยปล่อยลูกพันธุ์อย่างต่อเนื่องเป็นระยะในแต่ละปี ชาวประมงเริ่มจับกุ้งได้หลังจากทำการปล่อยประมาณ 6-8 เดือน ผลผลิตกุ้งจากทะเลสาบส่วนใหญ่ในปี 2554 จึงน่าจะเป็นผลจากการปล่อยลูกกุ้งในปี 2553 เป็นหลัก และในปี 2554 บางส่วน ปริมาณกุ้งที่ขึ้นที่ท่ามีมากระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยเฉพาะในเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม 32,125 และ 32,500 กิโลกรัม ตามลำดับ ส่วนผลผลิตกุ้งก้ามกรามในปี 2555 เป็นผลจากการปล่อยลูกกุ้งในปี 2554 เป็นส่วนใหญ่ และในปี 2555 บางส่วน ผลผลิตกุ้งก้ามกรามขึ้นที่ท่ามีปริมาณมากที่สุดในเดือนกรกฎาคม 20,012.5 กิโลกรัม (ภาพที่ 4)

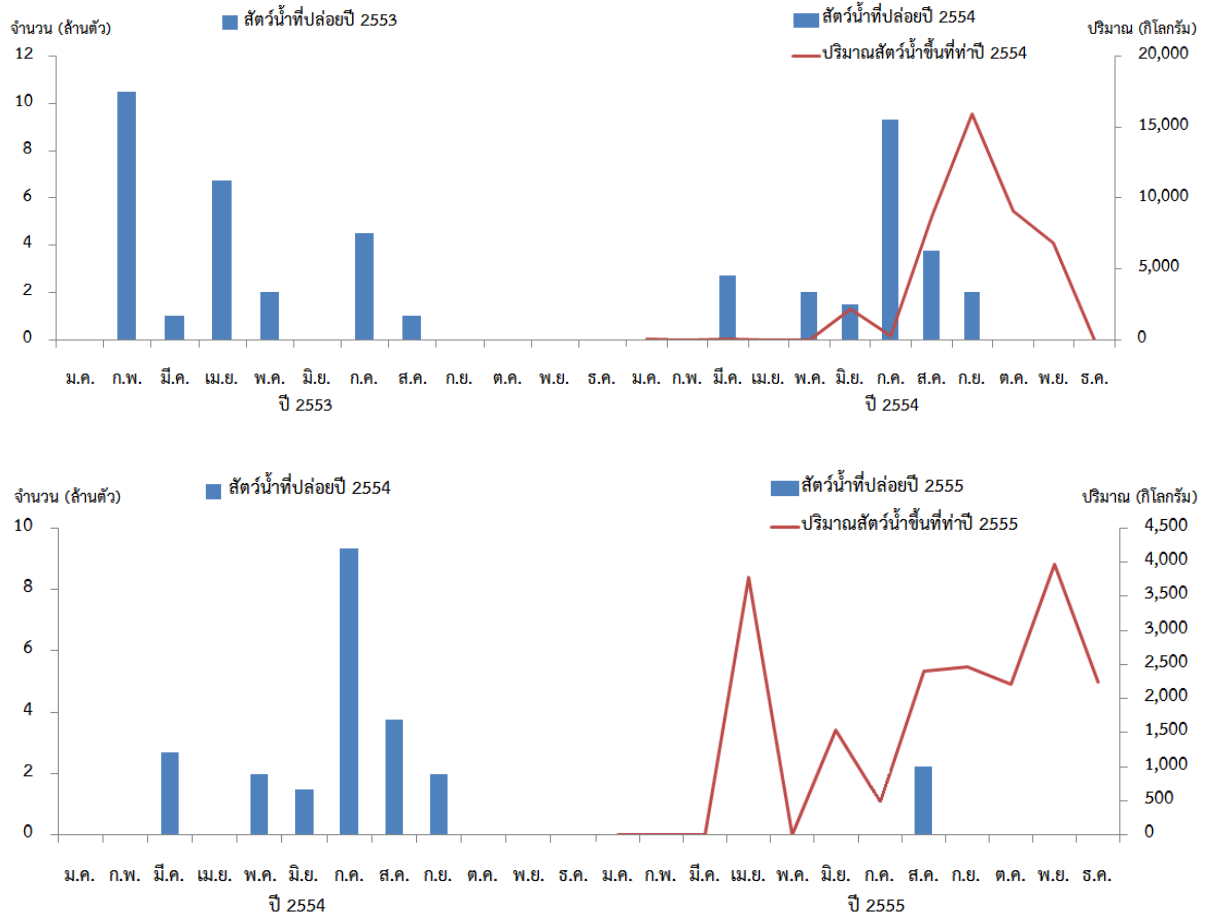
ในปี 2554 และปี 2555 กุ้งก้ามกรามที่ซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำมีปริมาณ 185,072.5 และ 127,377.5 กิโลกรัม โดยกุ้งส่วนใหญ่มีขนาด 17 ตัว/กิโลกรัม ราคากุ้งเฉลี่ยกิโลกรัมละ 300 บาท ผลผลิตกุ้งมีมูลค่า 55,521,750 และ 38,213,250 บาท ตามลำดับ

ภาพที่ 4 จำนวนลูกกุ้งก้ามกรามที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณกุ้งก้ามกรามที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

กุ้งแชบ๊วย จากข้อมูลการสุ่มสำรวจสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 พบว่า ผลผลิตกุ้งแชบ๊วยมีเป็นบางเดือนในรอบปี (ยกเว้นเดือนกุมภาพันธ์ เมษายน พฤษภาคม และธันวาคม) โดยมีปริมาณมากที่สุดในเดือนกันยายน 15,925 กิโลกรัม ซึ่งผลผลิตจากทะเลสาบส่วนใหญ่ น่าจะเป็นผลจากการปล่อยพันธุ์กุ้งในปีเดียวกันจำนวน 21,281,000 ตัว ในปี 2555 มีผลผลิตกุ้งจากทะเลสาบขึ้นที่ท่าเป็นบางเดือนเช่นกัน (ยกเว้นเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม และพฤษภาคม) โดยมีปริมาณมากในเดือนเมษายน และพฤศจิกายน 3,785 และ 3,975 กิโลกรัม ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตกุ้งแชบ๊วยจากทะเลสาบส่วนหนึ่ง น่าจะเป็นส่วนน้อยที่เป็นผลจากการปล่อยพันธุ์กุ้งในปีนั้น เนื่องจากการปล่อยเพียงครั้งเดียวในเดือนสิงหาคมจำนวน 2,250,000 ตัว ชาวประมงเริ่มจับกุ้งได้หลังจากทำการปล่อยประมาณ 3-6 เดือน (ภาพที่ 5)

ในปี 2554 และปี 2555 ผลผลิตกุ้งแชบ๊วยที่ซื้อขาย ณ ขึ้นสัตว์น้ำมีปริมาณ 43,080 และ 19,167.5 กิโลกรัม กุ้งที่จับได้มีขนาดเฉลี่ย 60 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 220 บาท คิดเป็นมูลค่า 9,477,600 และ 4,216,850 บาท ตามลำดับ

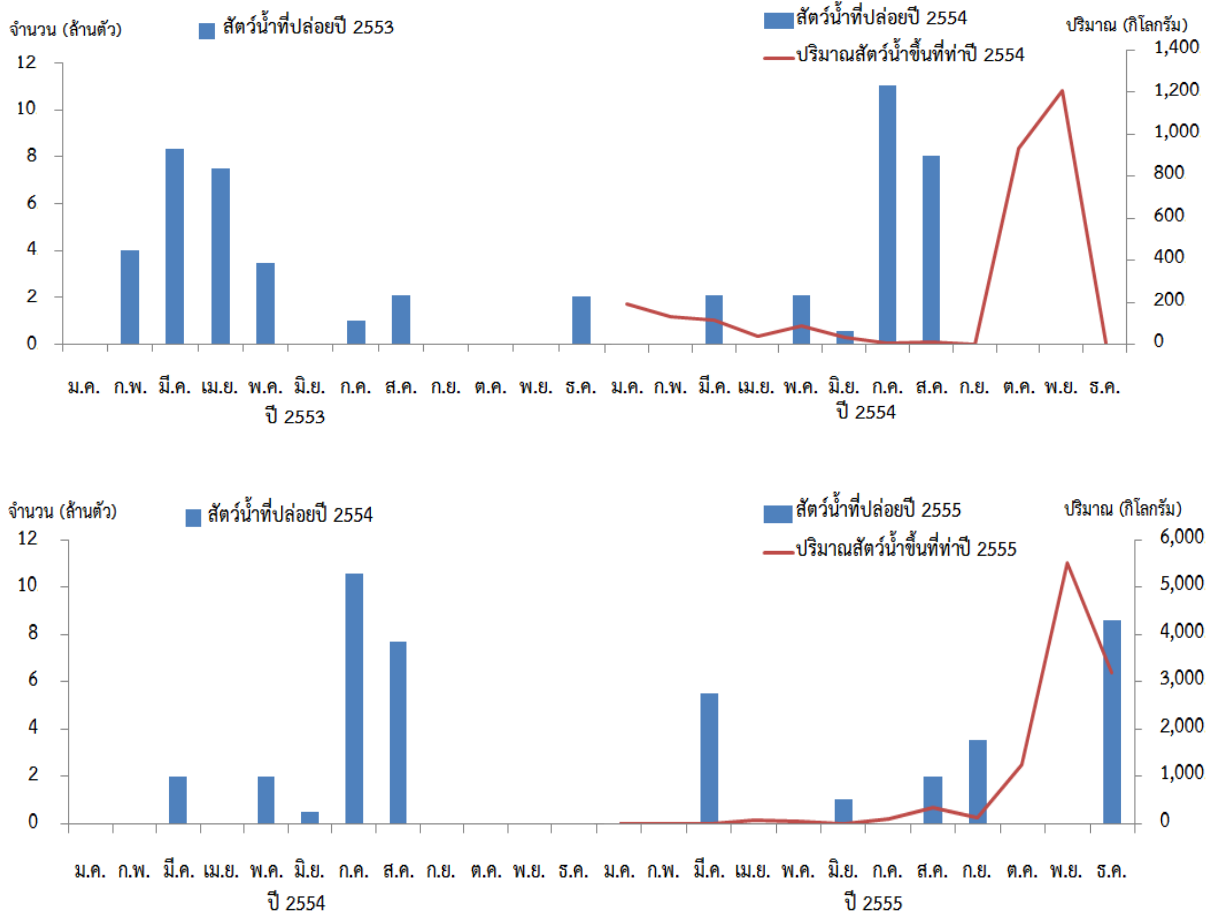

ภาพที่ 5 จำนวนลูกกุ้งแชบ๊วยที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณกุ้งแชบ๊วยที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

กุ้งกุลาดำ จากสุ่มสำรวจปริมาณสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 ปรากฏว่าผลผลิตกุ้งกุลาดำมีเป็นบางเดือนในรอบปี (ยกเว้นเดือนกรกฎาคม สิงหาคม กันยายน และธันวาคม)

โดยมีปริมาณมากที่สุดในเดือนพฤศจิกายน 1,210 กิโลกรัม ซึ่งผลผลิตกึ่งกุลาดำจากทะเลสาบส่วนใหญ่ น่าจะเป็นผลจากการปล่อยพันธุ์กึ่งในปลายปี 2553 และจากการปล่อยเป็นระยะในปี 2554 จำนวนทั้งสิ้น 22,772,000 ตัว ปี 2555 กึ่งกุลาดำที่ขึ้นที่ท่ามีเป็นบางเดือน (ยกเว้นเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ มีนาคม และ มิถุนายน) โดยมีปริมาณมากในเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม 5,500 และ 3,200 กิโลกรัม ตามลำดับ ทั้งนี้ ผลผลิตส่วนใหญ่ น่าจะมาจากพันธุ์กึ่งกุลาดำที่ทยอยปล่อยเป็นระยะในปีเดียวกันรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 20,600,000 ตัว ชาวประมงเริ่มจับกึ่งได้หลังจากทำการปล่อยประมาณ 3-6 เดือน (ภาพที่ 6)

ในปี 2554 และปี 2555 ผลผลิตกึ่งกุลาดำที่ซื้อขาย ณ ขึ้นสัตว์น้ำมีปริมาณ 2,780 และ 10,672.5 กิโลกรัม กึ่งที่จับได้มีขนาดเฉลี่ย 30 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 350 บาท มูลค่า 973,000 และ 3,735,375 บาท ตามลำดับ

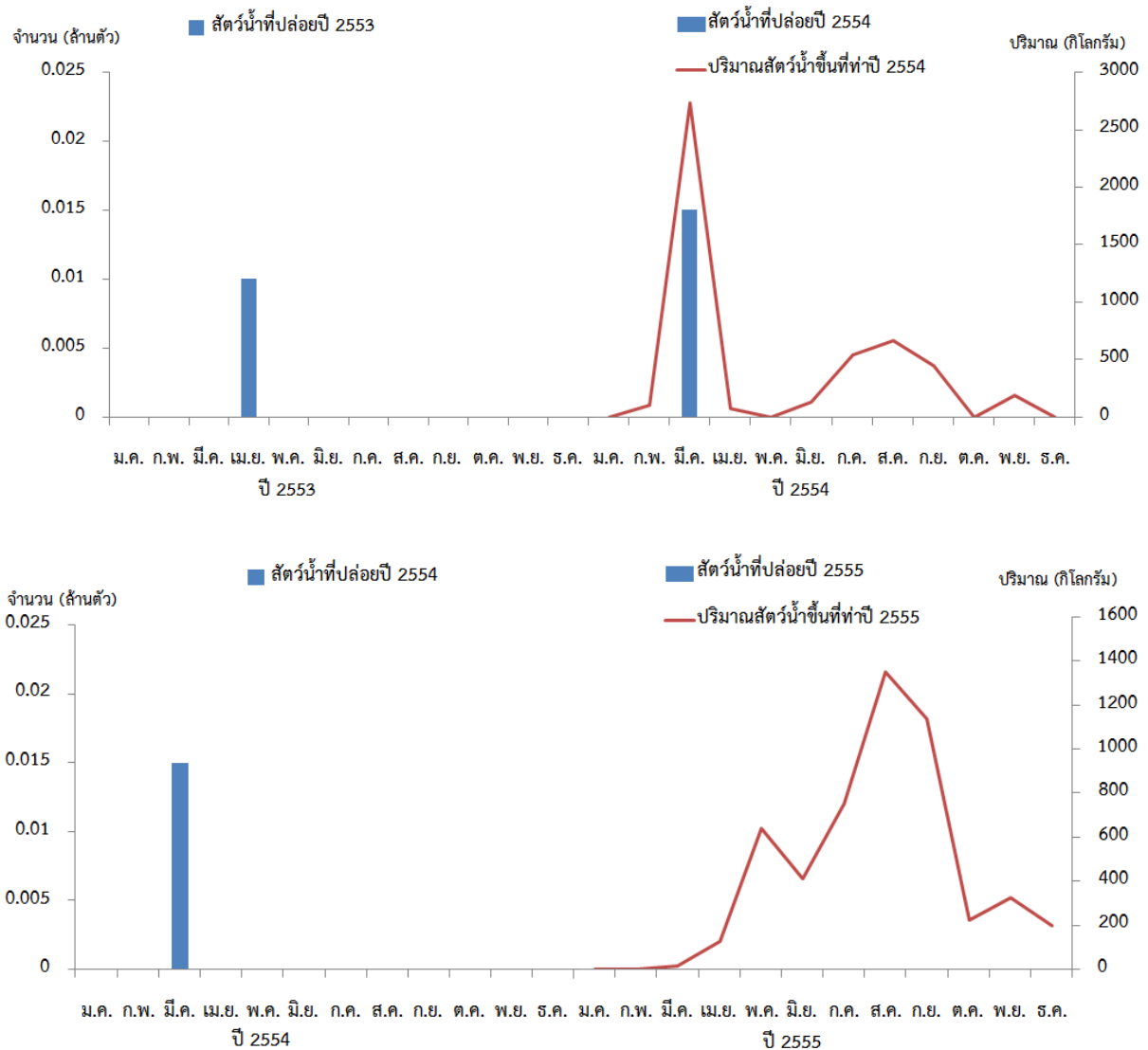

ภาพที่ 6 จำนวนลูกกึ่งกุลาดำที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณกึ่งกุลาดำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

ปูทะเล ผลผลิตปูทะเลจากทะเลสาบสงขลาที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำเป็นปูขาวหรือปูทองหลวง ในปี 2554 ผลผลิตปูทะเลมีเป็นบางเดือนในรอบปี (ยกเว้นเดือนมกราคม พฤษภาคม ตุลาคม และธันวาคม) โดยมีปริมาณมากที่สุดในเดือนมีนาคม 2,730 กิโลกรัม ในปี 2555 ผลผลิตปูมีเกือบตลอดทั้งปี ยกเว้นเดือนมกราคม และกุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณมากในเดือนสิงหาคมและกันยายน 1,350 และ 1,137.5 กิโลกรัม ตามลำดับ ในปี

2553 หน่วยงานในพื้นที่ได้ปล่อยลูกปูในเดือนเมษายนจำนวน 10,000 ตัว และในปี 2554 ทำการปล่อยในเดือน มีนาคมจำนวน 15,000 ตัว ส่วนในปี 2555 ไม่ได้ปล่อยลูกปู ผลผลิตปูทะเลจากทะเลสาบที่ขึ้นที่ท่าจึงไม่น่าจะเป็นผลจากลูกปูที่ปล่อยโดยตรง เนื่องจากขนาดปูที่จับมาควรใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 6-8 เดือน (ภาพที่ 7)

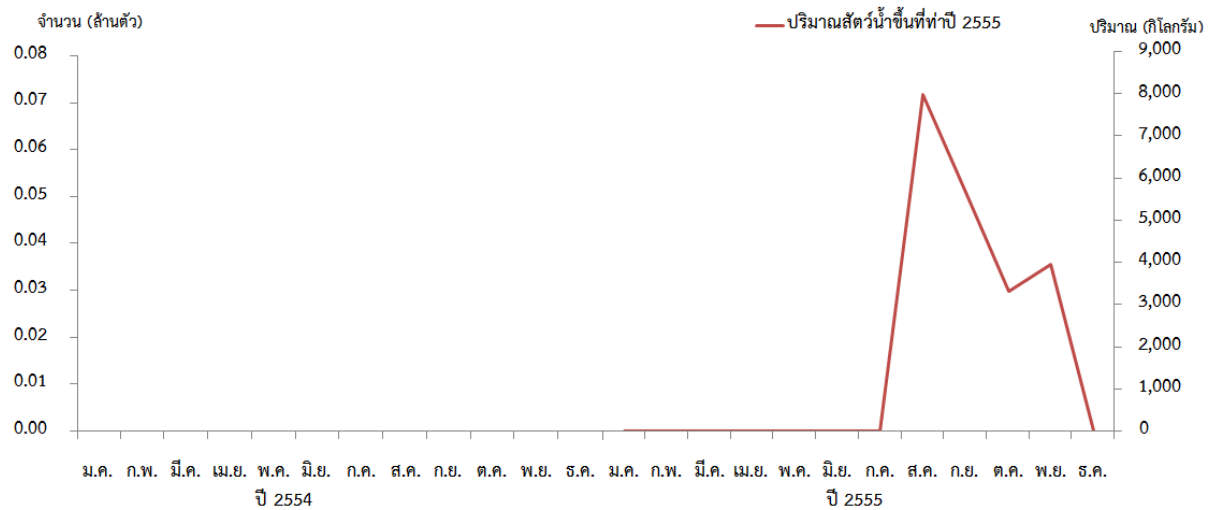
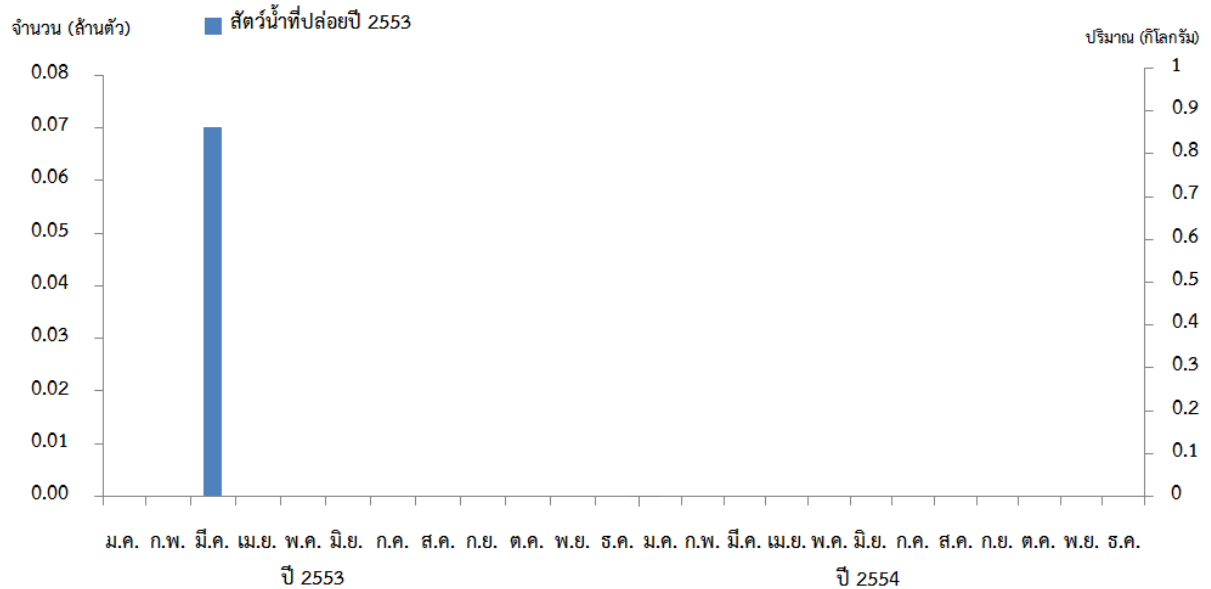
ในปี 2554 และ 2555 ผลผลิตปูทะเลที่ขึ้นที่ท่ามีปริมาณ 4,872.5 และ 5,180 กิโลกรัม ปูที่จับได้มีขนาดเฉลี่ย 2-4 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 300 บาท คิดเป็นมูลค่า 1,461,750 และ 1,554,000 บาท ตามลำดับ

ภาพที่ 7 จำนวนลูกปูทะเลที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และปริมาณปูทะเลที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้น สัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

ปูม้า การสุ่มสำรวจสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือน ไม่พบปูม้าตลอดปี 2554 แต่ในปี 2555 มีผลผลิตปูม้าขึ้นที่ท่าในเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน ในปริมาณ 8,000, 5,675, 3,325 และ 3,950 กิโลกรัม ตามลำดับ ในปี 2553 หน่วยงานในพื้นที่ได้ปล่อยลูกปูเพียงครั้งเดียวในเดือนมีนาคมจำนวน 70,000 ตัว

แต่ไม่มีการปล่อยลูกพันธุ์ในปี 2554 และปี 2555 ผลผลิตปูม้าจากทะเลสาบสงขลาที่ขึ้นที่ท่าจึงไม่น่าจะเป็นผลจากลูกปูที่ปล่อยโดยตรง เนื่องจากขนาดปูส่วนใหญ่ที่จับมาควรใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 4-6 เดือน (ภาพที่ 8) ผลผลิตปูม้าที่ชาวประมงนำมาขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในปี 2555 มีปริมาณ 20,950 กิโลกรัม ขนาดประมาณ 5-10 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 180 บาท คิดเป็นมูลค่า 3,771,000 บาท

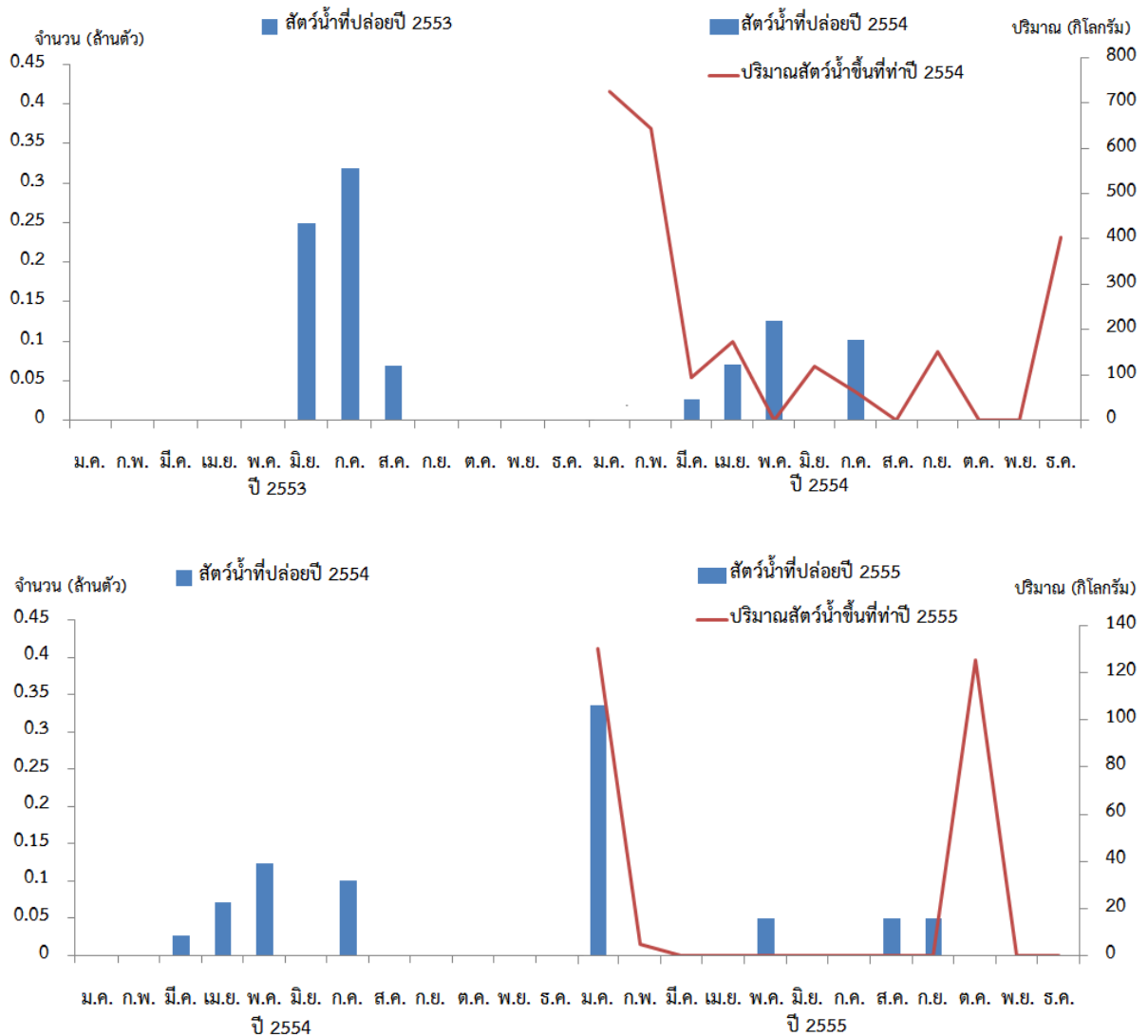

ภาพที่ 8 จำนวนลูกปูม้าที่ปล่อยในปี 2553 และปริมาณปูม้าที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2555

ปลากะพงขาว จากข้อมูลผลผลิตสัตว์น้ำจากทะเลสาบสงขลาที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ปรากฏว่าในปี 2554 ผลผลิตปลากะพงขาวมีเกือบทั้งปี (ยกเว้นเดือนพฤษภาคม สิงหาคม และตุลาคม) โดยมีปริมาณมากในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 725 และ 642.5 กิโลกรัม ในปี 2555 ผลผลิตมีเฉพาะในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และตุลาคม ในปริมาณ 130, 5 และ 125 กิโลกรัม ในปี 2553 หน่วยงานในพื้นที่ได้ปล่อยลูกปลา

กะพงขาวช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม จำนวนทั้งสิ้น 640,000 ตัว ปี 2554 ปล่อยในเดือนมีนาคม เมษายน พฤษภาคม และกรกฎาคม รวมจำนวน 320,000 ตัว และปี 2555 ปล่อยเป็นระยะจำนวนทั้งสิ้น 490,000 ตัว ขนาดปลาที่จับได้น่าจะใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 8-24 เดือน แล้วแต่ขนาด จึงมีความเป็นไปได้ที่ผลผลิตปลากะพงขาวจากทะเลสาบสงขลาเป็นผลจากลูกพันธุ์ที่ทยอยปล่อยอย่างต่อเนื่อง (ภาพที่ 9)

ในปี 2554 และปี 2555 ผลผลิตปลากะพงขาวที่ขึ้นที่ท่ามีปริมาณ 2,370 และ 260 กิโลกรัม ปลาที่จับได้มีขนาด 0.8-2 กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 180 บาท คิดเป็นมูลค่า 426,600 และ 46,800 บาท ตามลำดับ

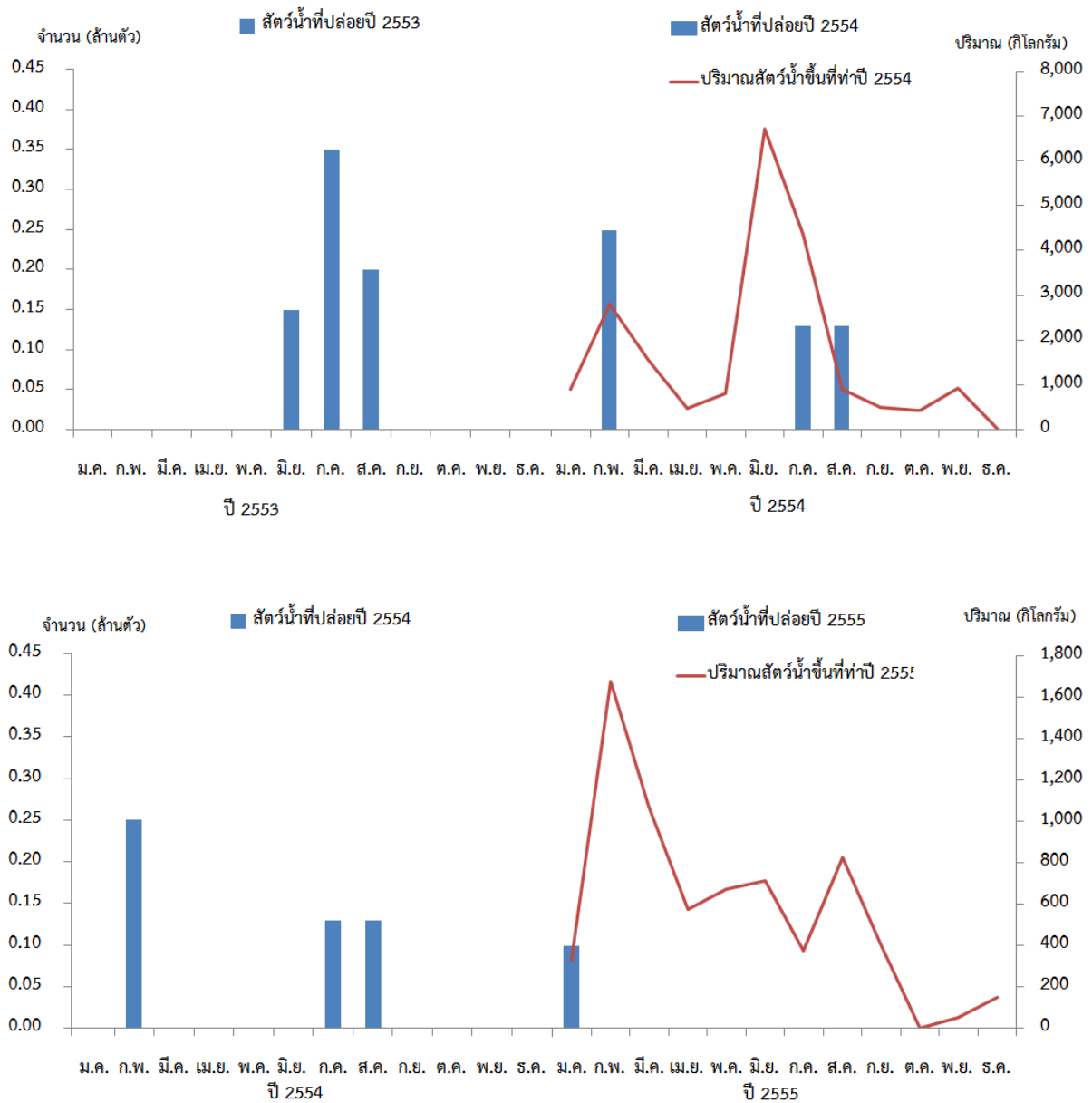

ภาพที่ 9 จำนวนลูกปลากะพงขาวที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณปลากะพงขาวที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

ปลาดุกอูย การสุ่มสำรวจสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือน พบว่า ในปี 2554 ผลผลิตปลาดุกอูยมีเกือบทั้งปี ยกเว้นเดือนธันวาคม โดยมีปริมาณมากในเดือนมิถุนายนและกรกฎาคม 6,710 และ 4,362.5 กิโลกรัม ตามลำดับ ในปี 2555 ผลผลิตมีเกือบทุกเดือน (ยกเว้นเดือนตุลาคม) โดยมีปริมาณมาก

ในเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคมตามลำดับ 1,680 และ 1,075 กิโลกรัม ในปี 2553 มีการปล่อยลูกปลาช่วงเดือนมิถุนายน-สิงหาคม จำนวนทั้งสิ้น 700,000 ตัว ปี 2554 ปล่อยในเดือนกุมภาพันธ์ กรกฎาคม และ สิงหาคม รวมจำนวน 510,000 ตัว และปี 2555 ปล่อยเพียงครั้งเดียวในเดือนมกราคม จำนวน 1,000,000 ตัว ผลผลิตปลาตกอูยจากทะเลสาบที่ขึ้นที่ท่าหน้าจะเป็นผลจากการทยอยปล่อยลูกพันธุ์อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขนาดของปลาที่จับได้ใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 8-10 เดือน หลังจากการปล่อยลูกพันธุ์ (ภาพที่ 10)

ในปี 2554 และ 2555 ผลผลิตปลาตกอูยที่ขึ้นที่ท่ามีปริมาณ 21,260 และ 6,852.5 กิโลกรัม ปลาที่จับได้มีขนาดเฉลี่ย 7 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 80 บาท คิดเป็นมูลค่า 1,700,800 และ 548,200 บาท ตามลำดับ

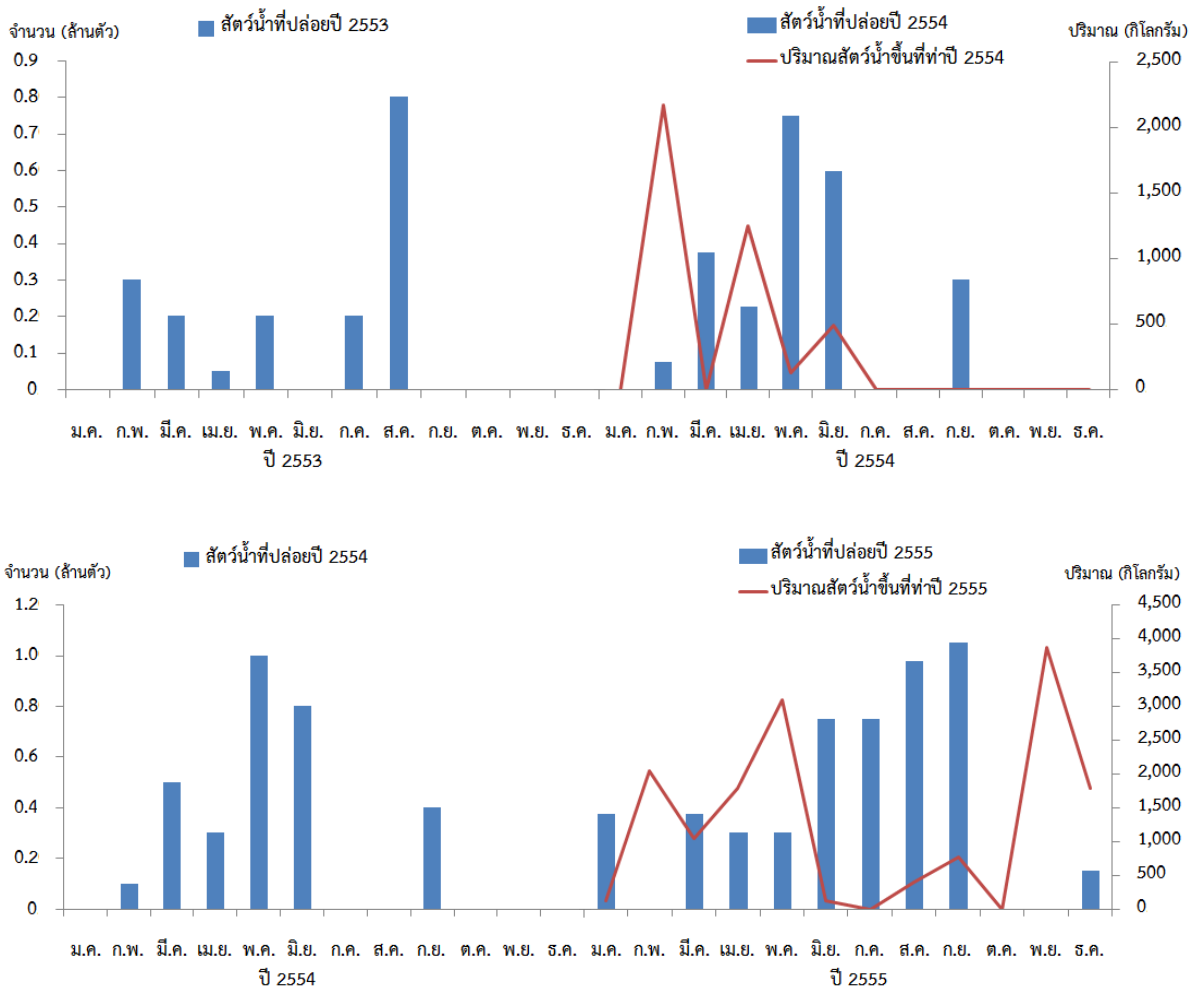

ภาพที่ 10 จำนวนลูกปลาตกอูยที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณปลาตกอูยที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

ปลาตะเพียนขาว ผลผลิตปลาตะเพียนขาวจากทะเลสาบสงขลาที่ซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ในปี 2554 ผลผลิตมีเฉพาะในเดือนกุมภาพันธ์ เมษายน พฤษภาคม และมิถุนายน โดยมีปริมาณมากในเดือนกุมภาพันธ์และ เมษายน 2,167.5 และ 1,250 กิโลกรัม ตามลำดับ ในปี 2555 ผลผลิตมีเกือบตลอดทั้งปี ยกเว้นเดือนกรกฎาคม และตุลาคม โดยมีปริมาณมากในเดือนพฤษภาคมและพฤศจิกายนตามลำดับ 3,100 และ 3,875 กิโลกรัม ในปี 2553, 2554 และ 2555 หน่วยงานในพื้นที่ได้ทยอยปล่อยลูกปลาตะเพียนขาวเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง จำนวน 1,750,000, 3,100,000 และ 3,350,000 ตัว ตามลำดับ ขนาดของปลาตะเพียนขาวที่จับได้ใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 6-8 เดือน หลังจากการปล่อยลูกพันธุ์ ผลผลิตปลาตะเพียนขาวจากทะเลสาบสงขลา จึงน่าจะเป็นผลจากลูกพันธุ์ที่ทยอยปล่อยอย่างต่อเนื่องและในปริมาณมาก (ภาพที่ 11)

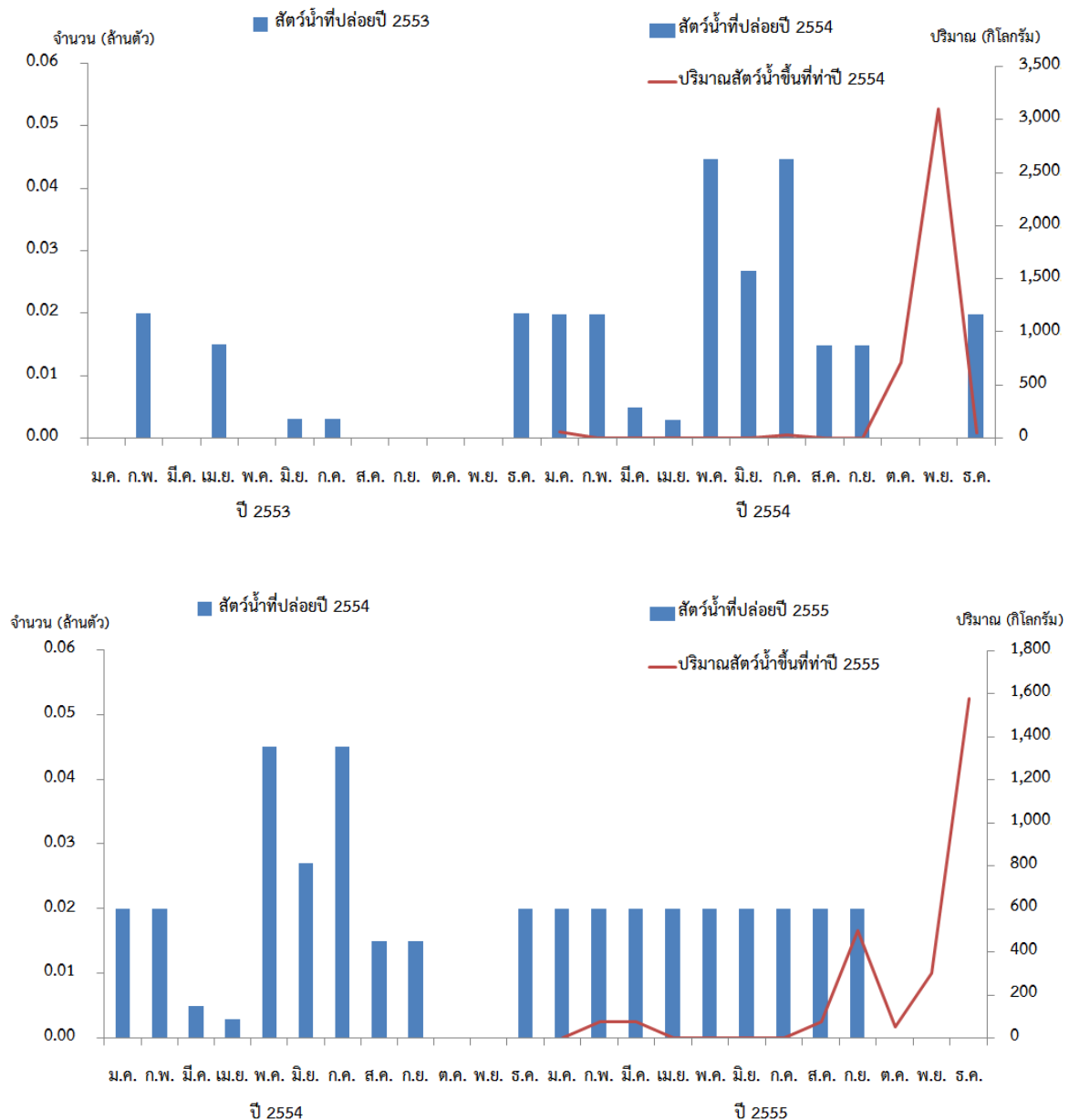
ในปี 2554 และปี 2555 ผลผลิตปลาตะเพียนขาวที่ขึ้นที่ท่ามีปริมาณ 4,030 และ 15,105 กิโลกรัม ปลาที่จับได้มีขนาดเฉลี่ย 8 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 50 บาท คิดเป็นมูลค่า 201,500 และ 755,250 บาท ตามลำดับ

ภาพที่ 11 จำนวนลูกปลาตะเพียนขาวที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณปลาตะเพียนขาวที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

ปลาแขยงนวล ผลผลิตปลาแขยงนวลจากทะเลสาบสงขลาที่ซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ในปี 2554 มีเป็นบางเดือน โดยมีปริมาณมากในเดือนตุลาคมและพฤศจิกายนตามลำดับ 707.5 และ 3,100.0 กิโลกรัม ในปี 2555 ผลผลิตมีเป็นบางเดือนเช่นกัน โดยมีปริมาณมากที่สุดในเดือนธันวาคม 1,575 กิโลกรัม ขนาดของปลาที่จับได้ใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 10-12 เดือน หลังจากการปล่อยลูกพันธุ์ ผลผลิตปลาแขยงนวลจากทะเลสาบสงขลาจึงน่าจะเป็นผลจากลูกพันธุ์ที่ทยอยปล่อยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2553-2555 (ภาพที่ 12)

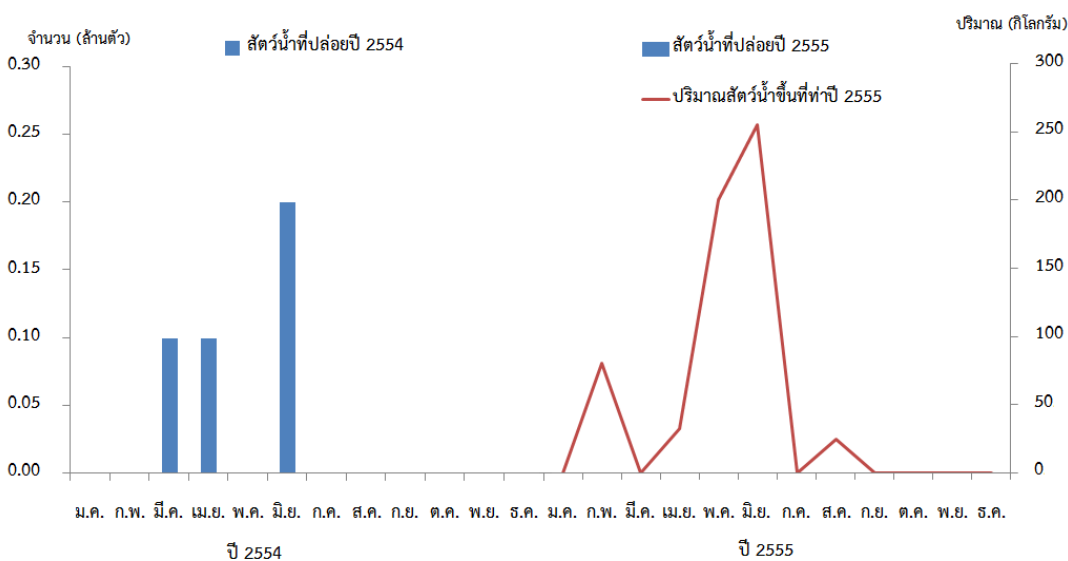
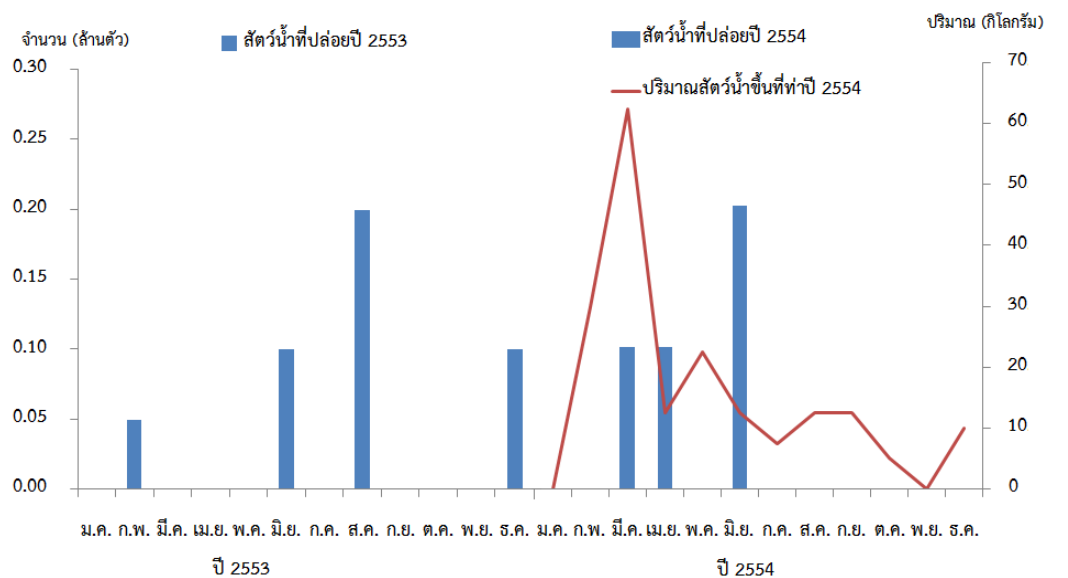
ในปี 2554 และปี 2555 ผลผลิตปลาแขยงนวลที่ขึ้นที่ท่ามีปริมาณ 3,947.5 และ 2,650.0 กิโลกรัม ปลาที่จับได้มีขนาดประมาณ 20-30 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 90 บาท คิดเป็นมูลค่า 355,275 และ 238,500 บาท ตามลำดับ

ภาพที่ 12 จำนวนลูกปลาแขยงนวลที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณปลาแขยงนวลที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

ปลาหมอไทย ผลผลิตปลาหมอไทยจากทะเลสาบสงขลาที่ซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ในปี 2554 ผลผลิตมีเกือบตลอดทั้งปี (ยกเว้นเดือนมกราคมและพฤศจิกายน) แต่ปริมาณน้อย โดยมีปริมาณมากที่สุดในเดือนมิถุนายนเพียง 62.5 กิโลกรัม ซึ่งผลผลิตดังกล่าวก็น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนลูกพันธุ์ที่ปล่อยในปี 2553 และปี 2554 (จำนวน 450,000 และ 400,000 ตัว ตามลำดับ) ผลผลิตปลาหมอไทยจึงน่าจะเป็นผลจากการปล่อยลูกพันธุ์บางส่วนในปี 2553 และลูกพันธุ์ที่ปล่อยในปี 2554 ในปี 2555 ผลผลิตปลาหมอไทยมีเฉพาะบางเดือน โดยมีปริมาณมากในเดือนพฤษภาคมและมิถุนายน 200 และ 255 กิโลกรัม ตามลำดับ ผลผลิตดังกล่าวจึงไม่น่าจะเป็นผลจากการปล่อยลูกพันธุ์โดยตรง เนื่องจากปี 2555 ไม่ได้ปล่อยลูกพันธุ์เพิ่มเติม และขนาดของปลาที่จับได้ใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 4-6 เดือน (ภาพที่ 13)

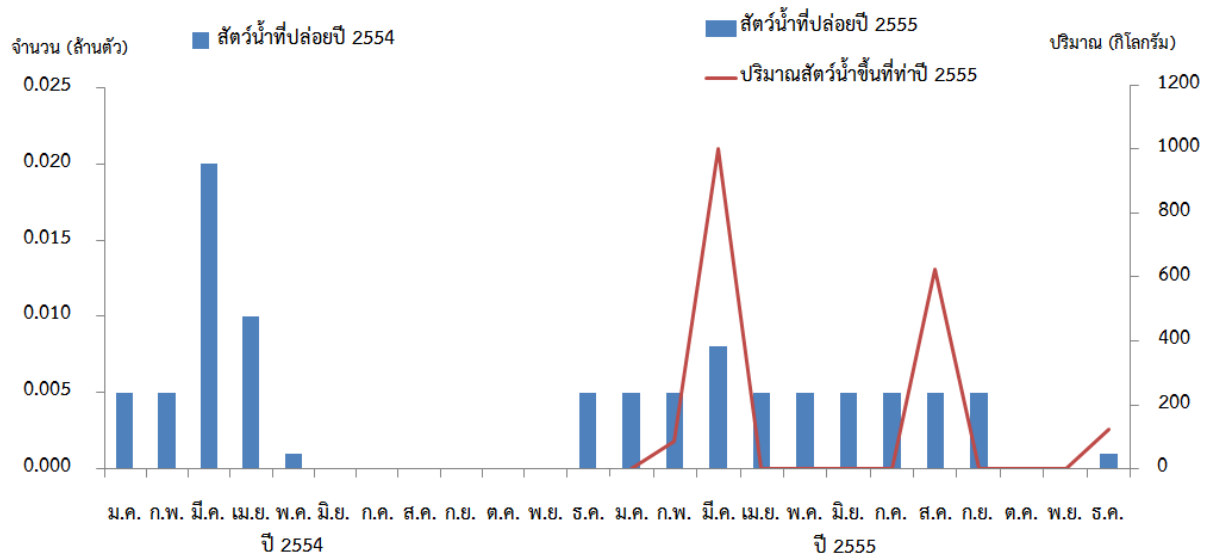
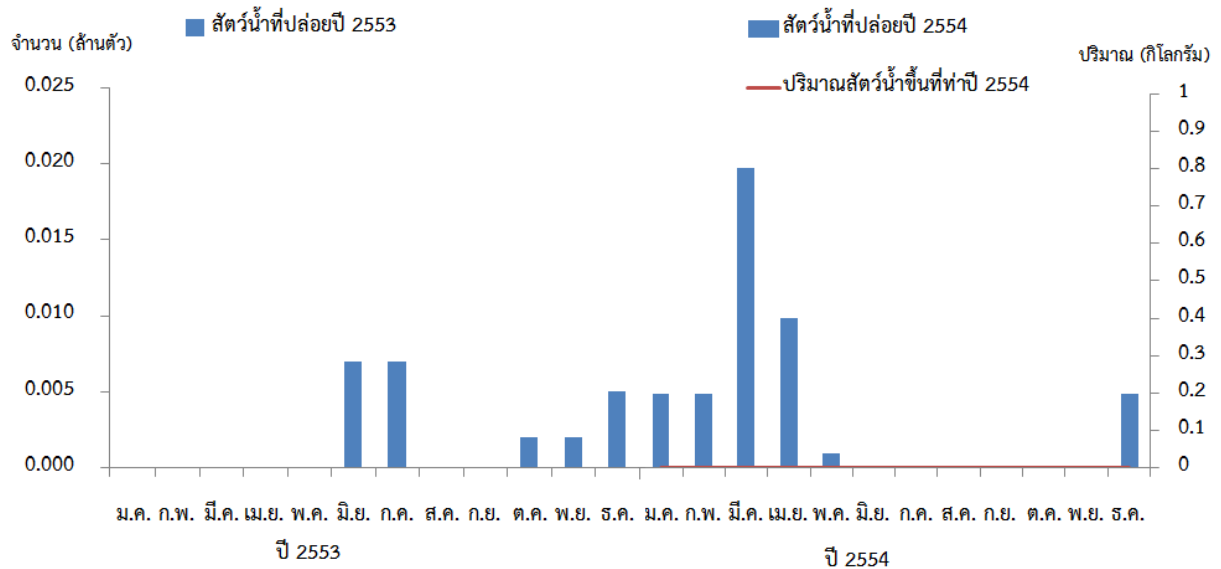
ในปี 2554 และปี 2555 ผลผลิตปลาหมอไทยที่ขึ้นที่ท่ามีปริมาณ 187.5 และ 592.5 กิโลกรัม ปลา มีขนาดเฉลี่ย 10 ตัว/กิโลกรัม เท่ากับ ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 80 บาท คิดเป็นมูลค่า 15,000 และ 47,400 บาท ตามลำดับ

ภาพที่ 13 จำนวนลูกปลาหมอไทยที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553 และ 2554 และปริมาณปลาหมอไทยที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2554 และ 2555

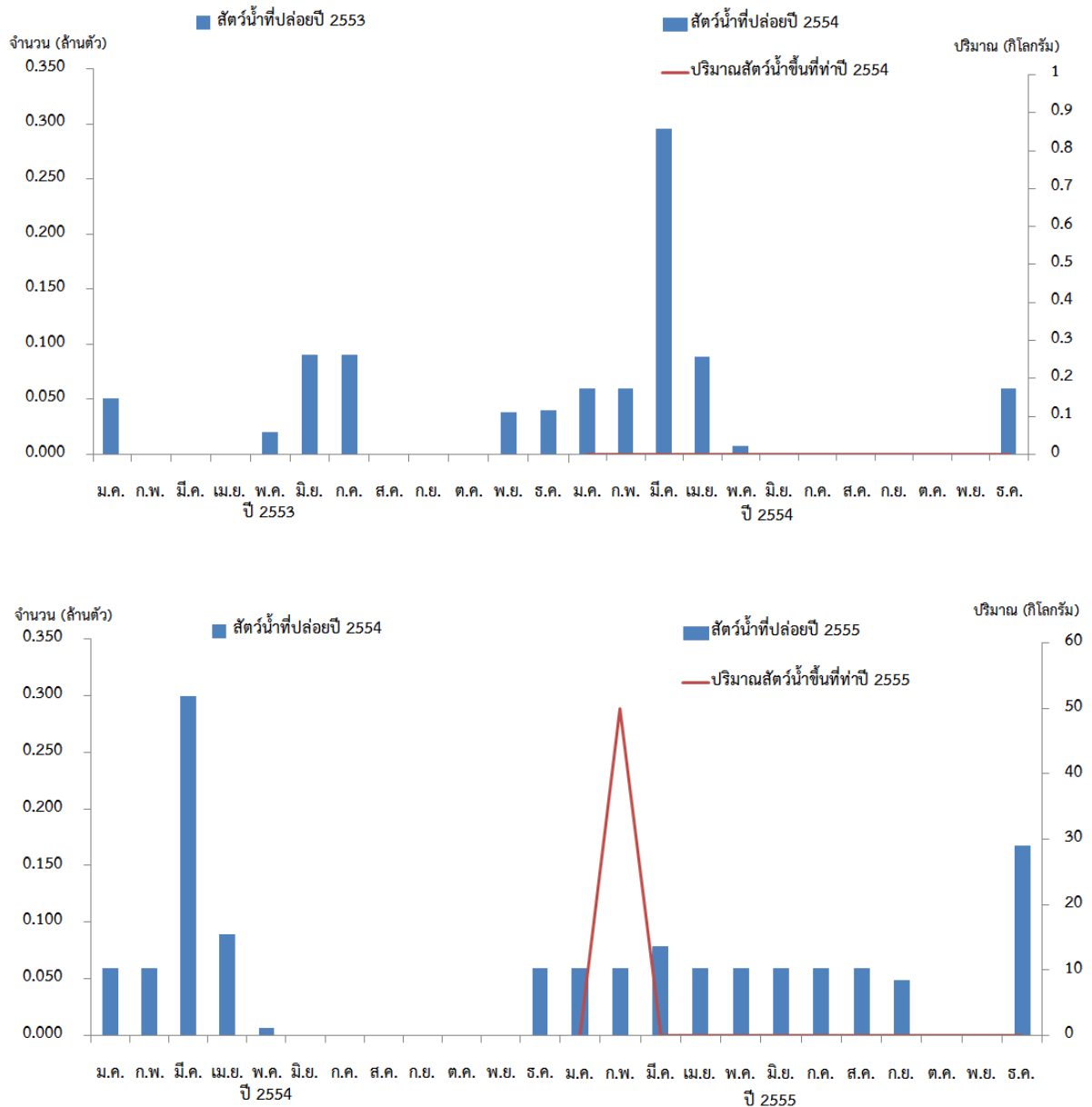
ปลาชะโอน การสุ่มสำรวจสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ไม่พบปลาชะโอนในปี 2554 แต่พบในปี 2555 โดยมีผลผลิตในเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม สิงหาคม และธันวาคม ปริมาณ 87.5, 1,000, 625 และ 125 กิโลกรัม ตามลำดับ หน่วยงานในพื้นที่ได้ปล่อยลูกปลาชะโอนเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 ตามลำดับจำนวน 23,000, 46,000 และ 49,000 ตัว ผลผลิตจากทะเลสาบสงขลาในปี 2555 น่าจะเป็นผลจากการปล่อยลูกพันธุ์ในปี 2554 และปี 2555 เนื่องจากขนาดของปลาที่จับได้ต้องใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโต 6-8 เดือน (ภาพที่ 14)

ในปี 2555 ผลผลิตปลาชะโอนที่ขึ้นที่ท่ามีปริมาณ 1,837.5 กิโลกรัม ปลา มีขนาดเฉลี่ย 20 ตัว/กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 200 บาท คิดเป็นมูลค่า 367,500 บาท

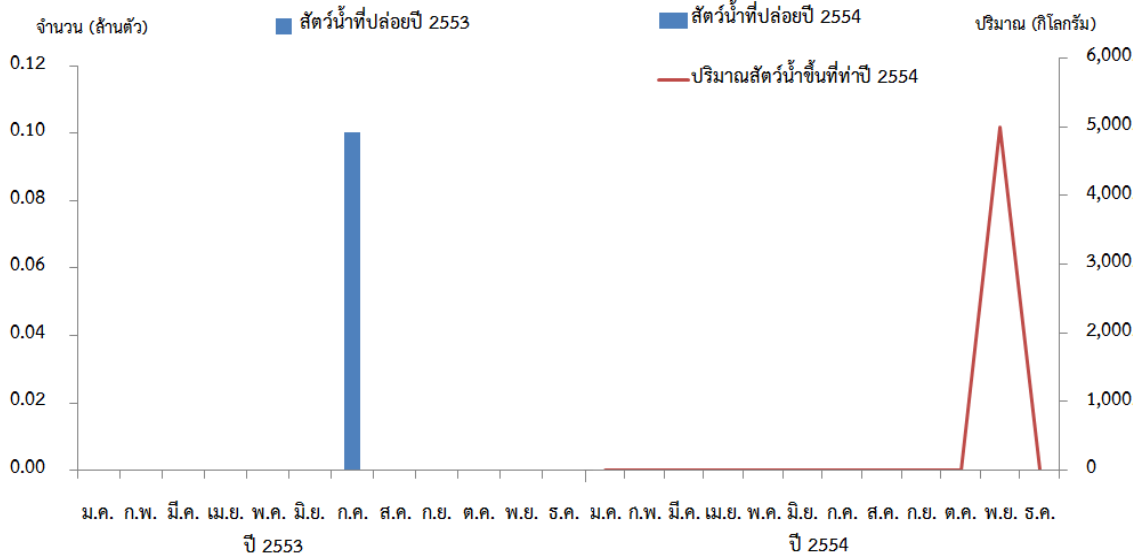
ภาพที่ 14 จำนวนลูกปลาชะโอนที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณปลาชะโอนที่ซื้อขายที่ท่าขึ้นสัตว์น้ำในแต่ละเดือนในปี 2555

ปลาแก้มช้ำ การสุ่มสำรวจสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ไม่พบปลาแก้มช้ำในปี 2554 แต่ในปี 2555 มีผลผลิตเพียง 50 กิโลกรัม ในเดือนกุมภาพันธ์ หน่วยงานในพื้นที่ได้ปล่อยลูกปลาแก้มช้ำลงในทะเลสาบสงขลาเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 จำนวน 328,000, 577,000 และ 720,000 ตัว ตามลำดับ ซึ่งผลผลิตปลาแก้มช้ำจากทะเลสาบที่ขึ้นที่ท่ามีน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนลูกพันธุ์ที่ปล่อยในแต่ละปี ขนาดของปลาที่จับได้มีขนาดประมาณ 10-15 ตัว/กิโลกรัม ต้องใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโต 12 เดือน หลังการปล่อยลูกพันธุ์ (ภาพที่ 15)

ภาพที่ 15 จำนวนลูกปลาแก้มช้ำที่ปล่อยเป็นระยะในปี 2553, 2554 และ 2555 และปริมาณปลาแก้มช้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในปี 2555

ปลานวลจันทร์น้ำจืด ผลผลิตปลานวลจันทร์น้ำจืดจากทะเลสาบสงขลาขึ้นที่ท่าเฉพาะในปี 2554 และเฉพาะในเดือนพฤศจิกายนปริมาณ 5,000 กิโลกรัม ผลผลิตดังกล่าวมีความเป็นไปได้ที่จะเป็นผลจากการปล่อยลูกพันธุ์ในเดือนกรกฎาคมในปี 2553 จำนวน 100,000 ตัว เนื่องจากปลาที่จับได้มีขนาดประมาณ 2-3 ตัว/กิโลกรัม ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการเจริญเติบโตประมาณ 12-18 เดือน (ภาพที่ 16) ปลาดังกล่าวมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 30 บาท ผลผลิตมีมูลค่า 150,000 บาท

ภาพที่ 16 จำนวนลูกปลานวลจันทร์น้ำจืดที่ปล่อยในปี 2553 และปริมาณปลานวลจันทร์น้ำจืดที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำในปี 2554

วิจารณ์ผล

กรมประมงได้ฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา ภายใต้โครงการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มาตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปัจจุบัน โดยมีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลากหลายชนิดในบริเวณที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกโดยให้ชาวประมงมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ การรู้จักใช้ประโยชน์เมื่อสัตว์น้ำมีขนาดและราคาที่เหมาะสม ซึ่งเป็นผลให้สถานะการประมงในทะเลสาบสงขลาดีขึ้น (อังสุณีและจุฬารัตน์, 2544) การสำรวจในครั้งนี้พบว่า คราวเรือชาวประมงในปี 2554-2555 มีจำนวน 11,193 คราวเรือ ซึ่งเพิ่มขึ้น 39.7% เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจของอังสุณีและคณะ (2539) ในขณะนั้น จำนวนคราวเรือมีเพียง 8,010 คราวเรือ ปรากฏการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาที่มีมากขึ้น ประชาชนจึงหันมาประกอบอาชีพทำการประมงเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของชาวประมงในตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ที่ว่า ปัจจุบันชาวประมงสามารถทำการประมงได้ตลอดทั้งปี ต่างจากในอดีตที่ต้องหยุดทำการประมงในบางช่วง เนื่องจากไม่คุ้มกับการลงแรง จึงจำเป็นต้องไปประกอบอาชีพอื่นในช่วงที่ไม่ได้ทำการประมง เช่น ทำสวน รับจ้าง เป็นต้น

ในปี 2554-2555 เครื่องมือที่ใช้ในการจับสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลา มีทั้งหมด 13 ชนิด โดยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในปี 2554 จำนวน 10 ชนิด และในปี 2555 จำนวน 11 ชนิด ชนิดที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ ไชนอน ข่าย และเบ็ด แต่เครื่องมือที่ใช้ทำการประมงในทะเลสาบระหว่างปี 2527-2529 มีทั้งสิ้น 18 ชนิด ชนิดที่สำคัญ ได้แก่ ข่าย อวนล้อม ลอบยื่น เบ็ดราว แห ไช และแนด (สิริและคณะ, 2529) การสำรวจเครื่องมือประมงเมื่อปี 2547 พบว่ามี 18 ชนิด คิดเป็นข่ายปลา 44.19% ไชนั่ง 6.38% ข่ายกุ้ง 16.06% ไชกุ้งนา 5.04% แห 4.72% และโพงพาง 4.09% (สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, 2547ก)

การศึกษาในครั้งนี้ ได้ประเมินผลการจับสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรง (CPUE) ของเครื่องมือประมง 10 ชนิด ที่ใช้ในปี 2554 และ 11 ชนิด ที่ใช้ในปี 2555 เมื่อเปรียบเทียบ CPUE ของเครื่องมือบางชนิดที่ศึกษาในครั้งนี้กับผลการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า CPUE ของข่าย แห และแนดที่ทำการประมงในทะเลสาบในปี 2554 และปี 2555 เฉลี่ย 0.036 และ 0.029 กิโลกรัม/ชั่วโมง 0.251 และ 0.233 กิโลกรัม/ชั่วโมง และ 0.034 และ 0.056 กิโลกรัม/ชั่วโมง ซึ่งน้อยกว่าเครื่องมือทั้ง 3 ชนิดที่เคยทำการประมงระหว่างปี 2527-2529 เฉลี่ยอยู่ที่ 1.5, 0.3 และ 1.2 กิโลกรัม/ชั่วโมง ตามลำดับ (สิริและคณะ, 2529) CPUE ของโพงพางทำการประมงในทะเลสาบในปี 2554 และปี 2555 เฉลี่ย 0.051 และ 0.113 กิโลกรัม/ชั่วโมง ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าผลการสำรวจของไพโรจน์และคณะ (2522) ที่ CPUE ของโพงพางอยู่ที่ 2.99 กิโลกรัม/ชั่วโมง สาเหตุที่ CPUE ของเครื่องมือทำการประมงในช่วงปี 2554-2555 มีค่าน้อยกว่าในอดีตที่ผ่านมา อาจเป็นเพราะจำนวนเครื่องมือที่ทำการประมงในทะเลสาบมีอย่างหนาแน่นในปัจจุบัน

ผลการจับสัตว์น้ำรวมจากทะเลสาบสงขลาในปี 2554 และ 2555 อยู่ที่ 12,564.26 และ 14,146.24 ตัน โดยผลการจับในปี 2554 ใกล้เคียง ส่วนผลการจับในปี 2555 มากกว่า 13.10% เมื่อเปรียบเทียบกับผลการจับสัตว์น้ำในช่วงปี 2527-2529 เฉลี่ย 12,292.6 ตัน/ปี (สิริและคณะ, 2529) ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา ยังมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ผลการจับสัตว์น้ำในทะเลสาบสงขลาในช่วงปี 2537-2538 ลดลงเหลือ 9,634.2 ตัน/ปี (อังสนีย์และคณะ, 2539) ซึ่งผลการประเมินในครั้งนั้นชี้ให้เห็นถึงสภาพถดถอยของทรัพยากรประมงในทะเลสาบ โดยผลผลิตสัตว์น้ำลดลงถึง 21.63% เมื่อเปรียบเทียบกับผลการจับสัตว์น้ำในช่วงปี 2527-2529 จากปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา กรมประมงจึงได้ดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำในทะเลสาบมาตั้งแต่ ปี 2543 โดยการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิดตามแต่ความเหมาะสมปีละไม่ต่ำกว่า 60 ล้านตัว ตลอดจนการปราบปรามและควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมาย การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและบริหารจัดการทรัพยากรประมงเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน (กังวาลย์, 2541) หลังจากการดำเนินโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาอย่างต่อเนื่องด้วยมาตรการต่างๆ ทำให้ผลผลิตสัตว์น้ำในทะเลสาบเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน

การสำรวจชนิดและปริมาณสัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ 50 ท่า รอบทะเลสาบสงขลา ในปี 2554 และ 2555 พบว่า ผลผลิตสัตว์น้ำที่ขึ้นท่าเป็นชนิดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ 52 และ 75 ชนิด โดยมีปริมาณ 1,373.45 และ 1,586.71 ตัน ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าปริมาณสัตว์น้ำที่ประเมินจากการลงแรงทำการประมง 9.15 และ 8.92 เท่า แสดงให้เห็นว่าผลผลิตสัตว์น้ำส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคของประชาชนโดยเฉพาะครอบครัวของชาวประมงที่อาศัยรอบทะเลสาบ และอาจมีการนำผลผลิตบางส่วนไปขายยังตลาดในเมือง นอกเหนือจากนั้นจึงนำมาขายที่ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ปริมาณสัตว์น้ำที่ขึ้นที่ท่าในปี 2554 และปี 2555 ใกล้เคียง แต่

โดยทั่วไปมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เกิดขึ้นด้วยวิธีเดียวกันตั้งแต่ปี 2546-2553 ซึ่งมีปริมาณ 1,381.37, 1,197.08, 1,149.27, 1,180.75, 852.00, 869.77, 1,013.53 และ 1,263.66 ตัน ตามลำดับ (สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, 2546, 2547ข, 2549, 2550; คณะทำงานโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา, 2548; คณะทำงานดำเนินงานโครงการตามแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านการประมง, 2551, 2552, 2553) ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับชนิดและจำนวนสัตว์น้ำที่ปล่อย ตลอดจนสภาพแวดล้อมในทะเลสาบโดยเฉพาะความเค็มของน้ำในปีนั้นๆ

ในปี 2554 และปี 2555 สัตว์น้ำที่มีการซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ปริมาณมากกว่า 100 ตัน โดยเป็นสัตว์น้ำที่หน่วยงานในพื้นที่ของกรมประมงได้ปล่อยลูกพันธุ์ลงในทะเลสาบมีเพียงชนิดเดียว ได้แก่ กุ้งก้ามกราม ปริมาณ 185.1 และ 127.4 ตัน ตามลำดับ ซึ่งมากกว่าที่เคยซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำระหว่างปี 2546-2553 ซึ่งมีปริมาณ 19.78, 21.35, 10.16, 36.70, 30.92, 89.86, 178.02 และ 64.25 ตัน ตามลำดับ (สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, 2546, 2547ข, 2549, 2550; คณะทำงานโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา, 2548; คณะทำงานดำเนินงานโครงการตามแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านการประมง, 2551, 2552, 2553) ยกเว้นปี 2552 และจะเห็นได้ว่าผลผลิตกุ้งก้ามกรามเพิ่มขึ้นอย่างมากตั้งแต่ปี 2551 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการปล่อยพันธุ์กุ้งก้ามกรามในทะเลสาบอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 10 ปี ประกอบกับการบริหารจัดการโดยชุมชนมีการกำหนดกติกาในการจับกุ้งก้ามกรามเพื่อควบคุมชาวประมงด้วยตนเอง กุ้งก้ามกรามเป็นสัตว์น้ำที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจสูง ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 300 บาท ผลผลิตจากทะเลสาบที่ซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ในปี 2554 และปี 2555 มีมูลค่าสูงถึง 55,521,750 และ 38,213,250 บาท ตามลำดับ การเพิ่มขึ้นของผลผลิต ส่งผลให้ชาวประมงมีรายได้เพิ่มขึ้นและชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ก่อนเริ่มโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาในปี 2542 ผลผลิตกุ้งก้ามกรามที่ขึ้นที่ท่ามีเพียง 20.70 ตัน (อังสุณีและคณะ, 2546) หากในแต่ละปีปล่อยลูกกุ้งจำนวน 30,000,000-40,000,000 ตัว จะใช้งบประมาณ 4,500,000-6,000,000 บาท ซึ่งให้ผลตอบแทนคุ้มค่ามากในการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชนิดนี้

กุ้งแชบ๊วยที่ซื้อขาย ณ ท่าขึ้นสัตว์น้ำ ในปี 2554 มีปริมาณ 43.08 ตัน โดยมีการปล่อยลูกกุ้งในทะเลสาบจำนวน 21,281,000 ตัว แต่ในปี 2555 ปล่อยลูกกุ้งเพียง 2,250,000 ตัว ปริมาณกุ้งที่ขึ้นที่ท่ามีเพียง 19.17 ตัน ไกล่เคียงกับที่สำรวจระหว่างเดือนมกราคม 2542-ธันวาคม 2553 ซึ่งมีผลผลิตเฉลี่ยปีละ 19.46 ตัน (อังสุณีและจุฬารัตน์, 2544) ความเค็มของน้ำในทะเลสาบบริเวณที่ปล่อยต้องมีความเค็มสูงกว่า 20 ส่วนในพัน ซึ่งเป็นพื้นที่ทะเลสาบสงขลาตอนนอก

ปริมาณกุ้งกุลาดำที่ขึ้นที่ท่าในปี 2554 ค่อนข้างน้อยเพียง 2.78 ตัน ถึงแม้มีการปล่อยลูกกุ้งจำนวน 22,772,000 ตัว ในปีเดียวกัน ซึ่งน้อยกว่าผลผลิตที่ขึ้นที่ท่าในปี 2542 (4.70 ตัน) ซึ่งอังสุณีและคณะ (2546) ระบุว่า เป็นผลผลิตจากธรรมชาติที่ยังเริ่มโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาโดยปล่อยพันธุ์กุ้งกุลาดำ ในปี 2555 ผลผลิตกุ้งที่ขึ้นที่ท่าเพิ่มขึ้นเป็น 10.67 ตัน แต่อย่างน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เกิดขึ้นด้วยวิธีเดียวกันตั้งแต่ปี 2546-2553 ซึ่งมีปริมาณ 42.80, 23.35, 114.82, 16.35, 31.39, 2.86, 11.04 และ 49.44 ตัน ตามลำดับ (สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, 2546, 2547ข, 2549, 2550; คณะทำงานโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา, 2548; คณะทำงานดำเนินงานโครงการตามแผนแม่บทการพัฒนาชุมชนน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านการประมง, 2551, 2552, 2553) ทั้งนี้ อาจขึ้นอยู่กับจำนวนลูกกุ้ง

ที่ปล่อยในแต่ละปี ตลอดจนสภาพแวดล้อมในทะเลสาบโดยเฉพาะความเค็มของน้ำในปีนั้นๆ ในปลายปี 2554 เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ อาจส่งผลถึงปี 2555 ด้วย ภัยธรรมชาติและคณะ (2554) ระบุความเค็มต่ำสุดที่เหมาะสมบริเวณปล่อยลูกกุ้งอยู่ที่ 12 ส่วนในพัน

การเก็บข้อมูลจากทำขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบระหว่างปี 2542-2545 พบว่าปูทะเลน้อยมากในปี 2542 เพียง 40.2 กิโลกรัม หลังน้ำท่วมในปี 2543 ปูทะเลแทบหายไปจากทะเลสาบ หลังจากมีโครงการฟื้นฟูฯ ได้มีการนำปูทะเลทั้งแม่ปู ปูรุ่น และลูกปูไปปล่อยในทะเลสาบในปี 2544 และปี 2545 ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 3.39 และ 28.29 ตัน (อังสุณีย์และคณะ, 2546) การศึกษาในครั้งนี้ ผลผลิตปูทะเลที่ขึ้นที่ทำในปี 2554 และปี 2555 มีปริมาณ 4.87 และ 5.18 ตัน ตามลำดับ โดยเป็นปูขาวชนิดเดียวกับที่มีการปล่อยลูกพันธุ์ แต่ช่วงเวลาที่ผลผลิตปูทะเลที่ขึ้นที่ทำ ไม่น่าจะเป็นผลจากลูกปูที่ปล่อยโดยตรง โดยลูกปูที่ปล่อยอาจเจริญเติบโตเป็นพ่อแม่พันธุ์และแพร่ขยายพันธุ์ในทะเลสาบ เช่นเดียวกับปูม้าที่มีการปล่อยลูกปูม้าจำนวน 70,000 ตัว ในปี 2553 แต่จับปูได้ในช่วงปลายปี 2555 โดยลูกปูที่ปล่อยอาจเจริญเติบโตเป็นพ่อแม่พันธุ์และแพร่ขยายพันธุ์

ผลผลิตปลากะพงขาวที่ซื้อขาย ณ ทำขึ้นสัตว์น้ำ ในปี 2554 (2.37 ตัน) มากกว่าในปี 2555 ที่มีปริมาณเพียง 260 กิโลกรัม ถึงแม้ผลผลิตในปี 2554 มีมูลค่า 426,600 บาท แต่ลูกปลาที่ปล่อยในปี 2553 จำนวน 640,000 ตัว ราคาตัวละ 1 บาท เป็นต้นทุนค่าพันธุ์ปลา 640,000 บาท ในทางเศรษฐกิจอาจไม่คุ้มค่ากับการปล่อยสัตว์น้ำชนิดนี้ ผลผลิตปลากะพงขาวมีน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนลูกปลาที่ปล่อย อาจเป็นเพราะปลาว่ายไปติดเครื่องมือข่ายที่มีอย่างหนาแน่นในทะเลสาบก่อนเจริญเติบโตถึงขนาดตลาด

ปลาน้ำจืดที่ซื้อขาย ณ ทำขึ้นสัตว์น้ำ ชนิดที่มีการปล่อยลูกพันธุ์ในทะเลสาบ โดยชนิดที่มีผลผลิตค่อนข้างมาก ได้แก่ ปลาดุกอูย ปลาดุกเพียนขาว และปลาแขยงนวล จากการปล่อยลูกพันธุ์เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและในปริมาณมาก การปล่อยพันธุ์ปลาจำนวนมากแต่ผลผลิตมีเพียงเล็กน้อย ได้แก่ ปลาหมอไทย และปลาแก้มช้ำ ส่วนปลาชะโอนและปลานวลจันทร์น้ำจืดมีผลผลิตพอประมาณและค่อนข้างมาก ตามลำดับ จากการปล่อยลูกพันธุ์จำนวนพอประมาณ พันธุ์ปลาบางชนิดที่ปล่อยในทะเลสาบแต่ไม่พบผลผลิตขึ้นที่ทำ ได้แก่ ปลาลำปำ ปลาบ้า ปลาดุกเพียนทอง ปลาดุกด้าน ปลาดุกลำพัน และปลาแรด โดยบางชนิดอาจเนื่องมาจากปริมาณที่ปล่อยน้อยเกินไป หรืออาจมีการจับได้บ้างแต่นำไปบริโภคภายในครัวเรือน หรืออาจมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทำให้สัตว์น้ำบางชนิดไม่สามารถดำรงชีพในธรรมชาติได้

การสำรวจข้อมูลผลผลิตสัตว์น้ำที่ขึ้นตามทำขึ้นสัตว์น้ำรอบทะเลสาบสงขลา จำนวน 50 ทำ ระหว่างปี 2546-2552 (คมน์และคณะ, 2555) ปรากฏว่าพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิดที่กรมประมงได้ปล่อยในทะเลสาบ แต่มีเพียง 6 ชนิด ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นชัดเจน ได้แก่ กุ้งก้ามกราม กุ้งกุลาดำ กุ้งแชบ๊วย ปลาดุกเพียนขาว ปลากดเหลือง และปลาดุกกระับ นอกจากนี้ยังพบว่าชาวประมงมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น โดยในปี 2550 ชาวประมงทำการประมงเฉลี่ย 3.4 เดือน/ปี รายได้เฉลี่ยเดือนละ 2,409 บาท ต่อมาในปี 2552 สามารถทำการประมงเฉลี่ย 5.9 เดือน และในรายที่ทำการประมงมากกว่า 10 เดือน/ปี รายได้เฉลี่ยเดือนละ 6,679 บาท

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ และที่มีก่อนหน้านี้ สามารถใช้ในการพิจารณาชนิดสัตว์น้ำที่เหมาะสมในการปล่อยลูกพันธุ์ในทะเลสาบสงขลา เพื่อให้ผลผลิตคุ้มทุนต่อการปล่อยในโครงการฯ นอกจากนี้ การกำหนดกิจกรรมหรือมาตรการอื่นๆเพิ่มเติมเพื่อสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงยังมีความจำเป็น เช่น การส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนประมงให้มีส่วนร่วมในการจัดตั้งธนาคาร

สัตว์น้ำชุมชน แพปลาชุมชน เป็นต้น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนประมงให้มีบทบาทในการกำหนดเขตพื้นที่ที่ชัดเจน เพื่อจัดการและดูแลเขตพื้นที่ของชุมชนตนเอง โดยชุมชนประมงอาจร่วมกับหน่วยงานกรมประมงในพื้นที่ เช่น ประมงอำเภอ หรือหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ ในการสร้างกฎกติกาการจับสัตว์น้ำ เพื่อควบคุมชาวประมงด้วยกันเอง และกิจกรรมที่ชุมชนประมงใดดำเนินการแล้วได้ผลดี ควรมีการประชาสัมพันธ์และขยายผลไปสู่ชุมชนอื่นๆ ให้ดำเนินการเพิ่มมากขึ้น

ผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ถือว่าเป็นแหล่งทรัพยากรประมงอันทรงคุณค่า นอกจากเป็นแหล่งอาหารโปรตีนแก่ชุมชน ยังก่อให้เกิดการจ้างงาน และการสร้างรายได้ ดังนั้น ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดการและฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กิ่งวาลย์ จันทรโชติ. 2541. การจัดการประมงโดยชุมชน. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, กรุงเทพฯ.

81 หน้า.

คณะทำงานโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา. 2548. ผลการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาปี 2548. กลุ่มงานวิจัยระบบและการจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 106 หน้า.

คณะทำงานดำเนินงานโครงการตามแผนแม่บทการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านการประมง. 2551. รายงานผลการดำเนินงานปี 2551 โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 50 หน้า.

คณะทำงานดำเนินงานโครงการตามแผนแม่บทการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านการประมง. 2552. รายงานผลการดำเนินงานปี 2552 โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 50 หน้า.

คณะทำงานดำเนินงานโครงการตามแผนแม่บทการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในด้านการประมง. 2553. รายงานผลการดำเนินงานปี 2553 โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 69 หน้า.

คณิต ไชยาคำ, ไพโรจน์ สิริมนตาภรณ์ และจุฬารภรณ์ รัตนไชย. 2525. การศึกษาผลการจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมืออวนรุนบริเวณทะเลสาบสงขลา. ประชุมวิชาการประมงน้ำกร่อย ครั้งที่ 2/2525 หมวดยุทธศาสตร์และสถานะแวดล้อม, กรมประมง. 22 หน้า.

คมน์ ศิลปาจารย์ ยงยุทธ ปริดาลัมพะบุตร และ อรัญญา อัครวารีย์. 2555. การปล่อยสัตว์น้ำในโครงการฟื้นฟู

- ทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาแบบบูรณาการระหว่างปี 2546-2552. วารสารการประมง 65(4): 249-260.
- ประจวบ สุขเจริญ และสุชาติ วิเชียรสรรค์. 2509. รายชื่อสัตว์น้ำและพันธุ์ไม้น้ำในทะเลสาบสงขลาและบริเวณใกล้เคียงประจำปี พ.ศ. 2508-2509. รายงานประจำปี 2508 สถานีประมงทะเลสงขลา, กรมประมง. หน้า 110-144.
- ไพโรจน์ พรหมานนท์, ประจวบ สุขเจริญ, ทรงชัย สหวัชรินทร์ และสวัสดิ์ วงศ์สมนึก. 2509. รายชื่อสัตว์น้ำและพันธุ์ไม้น้ำในทะเลสาบสงขลาและบริเวณใกล้เคียง (เพิ่มเติม). รายงานประจำปี 2509-2510 สถานีประมงทะเลจังหวัดสงขลา. หน้า 205-217.
- ไพโรจน์ พรหมานนท์, สมชาติ สุขวงศ์, นริศ ณะคุ้มชีพ และไพโรจน์ สิริมนตาภรณ์. 2522. การสำรวจทรัพยากรสัตว์น้ำโดยใช้เครื่องมือโพงพางในทะเลสาบสงขลา ปี 2521-2522. เอกสารวิจัยหมายเลข 2 ประจำปี พ.ศ. 2522 สถานีประมงจังหวัดสงขลา. 26 หน้า.
- ไพโรจน์ สิริมนตาภรณ์, อังสุณีย์ ชุณหปราณ และเรืองชัย ต้นสกุล. 2542. ทะเลสาบสงขลา. ในสารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 7. หน้า 3057.
- ยงยุทธ ปรีดาลัมพะบุตร, อรัญญา อัครอารีย์ และประมัยพร ทองคนารักษ์. 2554. การประเมินผลผลิตกุ้งกุลาดำ (*Penaeus monodon* Fabricius, 1798) ที่ได้จากการทำฟาร์มทะเลชุมชนในทะเลสาบสงขลา. เอกสารวิชาการฉบับที่ 16/2554 สถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งแห่งชาติ, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 20 หน้า.
- สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง. 2546. ฟาร์มทะเลในทะเลสาบสงขลา การฟื้นฟูทรัพยากรประมงโดยชุมชน ผลการดำเนินงานปี 2546. กลุ่มงานวิจัยระบบและการจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 25 หน้า.
- สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง. 2547ก. ผลการดำเนินงานโครงการสำรวจการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการจัดระเบียบประมงในทะเลสาบสงขลา ปี 2547. สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, กรมประมง. 30 หน้า.
- สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง. 2547ข. ฟาร์มทะเลโดยชุมชน โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลา ผลการดำเนินงานปี 2547. กลุ่มงานวิจัยระบบและการจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 31 หน้า.
- สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง. 2549. ฟาร์มทะเลในทะเลสาบสงขลา การฟื้นฟูทรัพยากรประมงโดยชุมชน ผลการดำเนินงานปี 2548. กลุ่มงานวิจัยระบบและการจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 26 หน้า.
- สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง. 2550. รายงานผลการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในทะเลสาบสงขลาปี 2550. กลุ่มงานวิจัยระบบและการจัดการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สถาบันวิจัยการ

เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
25 หน้า.

สิริ ทุกข์วินาศ, ไพโรจน์ สิริมนตาภรณ์, สุเมธ ชัยวัชรากุล และขวัญชัย อยู่เป็นสุข. 2529. ผลการสำรวจ
ประสิทธิภาพเครื่องมือทำการประมงและประเมินผลการใช้ทรัพยากรสัตว์น้ำจากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา.
เอกสารวิชาการฉบับที่ 12/2529 สถาบันเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งแห่งชาติ จังหวัดสงขลา, กรม
ประมง. 13 หน้า.

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2548. โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนา
ทะเลสาบสงขลา. รายงานฉบับสมบูรณ์ เล่มที่ 4 ทรัพยากรป่า ประมง การใช้ที่ดิน พลังงาน.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. หน้า 1-4.

อังสุณีย์ ชุณหปราณ, จุฬารัตน์ รัตน์ไชย และอาภรณ์ มีชูพันธ์. 2539. ประเมินผลการจับสัตว์น้ำจากทะเลสาบ
สงขลา ปี 2537-2538. เอกสารวิชาการฉบับที่ 4/2539 สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง,
สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง. 32 หน้า.

อังสุณีย์ ชุณหปราณ และจุฬารัตน์ รัตน์ไชย. 2544. สภาวะการประมงกุ้งทะเลที่มีค่าทางเศรษฐกิจของทะเลสาบ
สงขลา. เอกสารวิชาการฉบับที่ 7/2544 สถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, กรมประมง. 20 หน้า.

อังสุณีย์ ชุณหปราณ, อรัญญา อิศวอารีย์, ธเนศ ศรีถกล และยงยุทธ ปรีดาลัมพะบุตร. 2546. ทรัพยากรและ
สภาวะการประมง ภายใต้โครงการฟื้นฟูทะเลสาบสงขลา. เอกสารวิชาการฉบับที่ 2/2546 สถาบันวิจัย
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง, สำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่ง, กรมประมง. 22 หน้า.

Sirimontaporn, P. 1984. Fishes in Songkhla Lake Volume I (Fishes collected in the year 1981-
83). The National Institute of Coastal Aquaculture, Thailand. 91 pp.